

Velja po pošti: ==

za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu: ==

za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
za pošiljanje na dom 20 v. na
mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEK

Inserati: ==

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat 9

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja: ==

vsak dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona štev. 188. ==

Današnja številka obsega 8 strani.

Za domovino.

Skupščina »Slovenskih krščansko-social-
nih zvez« v Št. Jakobu v Rožu dne
31. maja 1909.

(Konec.)

Odseki v naših društvih.

Poročal dr. Krek.

Dr. Krek povdarja, da samo delo od-
porovo v društvih ne zadošča. V vsakem
društvu je še ljudi, ki so sposobni, da v
društvu delajo. Razdeliti je treba delo na
odseke, glavno nadzorstvo in skrb za
društvene potrebe naj ima pa odbor. Če
uspešno delujejo v naših društvih telo-
radni, dramatični, pevski odseki, pričeti
pa je treba še z novim delom!

V vsakem društvu naj se osnuje od-
sek za izseljevanje, ki naj izdaja društve-
nikom priporočilne listke. Glede izselje-
vanja v Ameriko naj deluje odsek s po-
močjo Rafaelove družbe, paziti pa je po-
sebno tudi na izseljevanje po Avstriji.
Mnog naš človek se, ko gre na tuje, ne
ve kam obrniti. S. K. S. Z. je izdala pri-
poročilne listke, kjer dobi izseljenec na-
rodila, kje dobi razna krščansko-social-
na društva po Avstriji, kjer dobi naš iz-
seljenec prijatelje, dobre tovariše in se
je izgubi v nasprotni tabor. Kdo vzdr-
žuje v Gradcu, v Celovcu socialno demo-
kracijo? Od povsod čujemo, da je naš de-
avec v tujem mu kraju pol leta dober
atletik, potem pa zaide med nasprotnike
postane njihov najbolj divji pristaš.
Vsako društvo, v katerem se osnuje tak
odsek, naj javi to svoji »Zvezi«, ki mu bo
reskrbela za potrebna navodila, tisko-
nine itd. V vsakem društvu naj bo deska,
kjer se naznanjajo oglasi Rafaelove druž-
be o izseljevanju, da ne hite ljudje v Ame-
riko in drugam, kadar ni ondi dela. Od-
sekovi člani naj pouče vsakega, ki gre v
tujino, kako ondi naši nasprotniki love
ljudi. To je pot osvojiti mesta, moč na-
šega naroda podvojiti! Naj bi ne bilo tudi
obnove našega društva, v katerem ne
bi bilo vsaj enkrat na leto predavanja o
izseljevanju.

V društvih naj se osnujejo absti-
nenčni, zmernostni odseki, ki naj širijo tu-
di »Zlato Dobo«, prireajo predavanja o
zmernosti ter agitirajo za društvo »Ab-
stinent« in društvo zmernosti. Tako bodo
reskrbela za pravo, tečno hrano našemu
ljudstvu!

Snujejo naj se povsod delavski od-
seki. Ko pride zavarovanje za starost tudi
na kmete, bo tudi kmet potreboval pravne
pomoči. Za enega je to predrago, skup-
nost to lahko naredi. V teh odsekih naj bi
se ljudje razgovarjali o svojih težnjah ter
naj bi organizirali tudi dinarsko ljudstvo.
Socialna demokracija je najprej posegla
po najbolje plačanem delavstvu, sedaj
stopa po nekaterih krajih še na kmete,
potem pojde dalje, in če nič ne storimo
proti temu, bomo čez 50 let gledali ža-
lostne razmere v naši domovini.

Vsa naša društva naj takoj osnujejo
obrambne odseke v korist naših mej. V
teh odsekih naj se razmotriva narodno
obrambno delo, izstriže naj se iz časopi-
sov vse stvari, ki jih prinašajo časopisi o
Slovincih na meji, prireajo naj se o tem
predavanja, da bodo ljudje vedeli, da na
meji žive naši bratje, kako jim tujec jem-
lje njihovo last in da pri tem ne mislimo
ostati mirni, da jim moramo pomagati.
Odseki naj nabirajo knjig za obmejne Slo-
vence. Društva za parado ne potrebuje-
mo, potrebujemo dela. Na prihodnjem ob-
nem zboru moramo poročati, da smo v
naših društvih izpeljali te odseke.

Predlogi dr. Kreka so bili sprejeti z
nepopisnim navdušenjem.

Župnik J. Kalan je v daljšem go-
voru priporočal delo za Rafaelovo družbo
za treznost.

Pomen izobraževalnih društev za
narodnost.

O tem je referiral dr. Ehrlich.
Omenjal je splošne in posebne nevarno-
sti, ki prete slovenski narodnosti. Libe-

ralizem je, ki vsako združevanje razbija.
Velenemška in vsenemška struja se čuti
poklicano in opravičeno, male narode za-
treti. Prostožidarstvo hoče uničiti kato-
liško Avstrijo s tem, da hujška narod
proti narodu, kar doseže najbolj s tem,
da po vseh uradniških oblasteh hoče ger-
manizirati. Socialna demokracija uči: kjer
mi je dobro, tam je moj dom, namesto na-
robo. Proti temu so za ohranitev naroda
eno glavno sredstvo: izobraževalna dru-
štva, 1. ker združujejo to, kar liberalizem
cepi, 2. ker osvetljujejo s poukom itd.
opravičene slovenske narodne težnje
proti velenemstvu, 3. ker so nek domači
uradniški aparat, ki druži najboljše na-
rodne moči v neko bojno vrsto, in sicer
na verski podlagi: ker gojijo s poukom
prave vzore proti materialističnim na-
ukom rdečkarjev.

Društveni domovi.

Deželni poslanec dr. Verstovšek
je poročal: Za nadaljni razvoj katoliških
izobraževalnih društev so društveni do-
movi neobhodno potrebni, kjer ni primer-
nih prostorov blizu cerkve; društva sme-
jo staviti društvene domove le v sporaz-
umu s S. K. S. Z. dotične dežele; »Zveza«
naj ne ovira, temveč pospešuje ustano-
vitev društvenih domov, če so dani za to
vsi pogoji; lastnik društvenega doma je
društvo le pod pogojem, da sprejme v
svoja pravila: »Vsi sklepi odborovi, ozi-
roma občnega zbora, ki se tičejo društve-
nega doma, zadobijo veljavo šele takrat,
če jih potrdi S. K. S. Z., ki ima tudi pra-
vico te sklepe razveljaviti; sicer je last-
nica S. K. S. Z. dotične pokrajine; premo-
ženje za slučaj razpustitve pripade S. K.
S. Z.; nikdar se naj ne ustanavljajo dru-
štveni domovi, katere bi vodila dva ali
več gospodarjev; domovi se morajo zidati
ali staviti primerno krajevnim potrebšči-
nam s primernimi prostori in na primer-
nem mestu; v društvenih domovih se sme
otvoriti gostilna le v skrajni sili po izre-
nem dovoljenju S. K. S. Z.

Obširneje o tem referatu bomo ob
priliki govorili še v podlistku.

Nazorni pripomočki v izobraževalnih
društvih.

Fr. Kremžar je poročal:

Razliko med ilustrovano in neilustro-
vano sliko čuti in ceni vsakdo.

Vsako predavanje pridobi sila mnogo
na mikavnosti, umljivosti in globljem ter
trajnejšem vtisu, če je spremljajo slike.
Zgodovinska, potopisna, zemljepisna, pri-
rodoslovna, medicinsko-higienska pred-
avanja bi morale pojasnjevati slike. O upo-
dabljanju umetnosti predavati brez slik,
je pa naravnost brezuspešno. Celo ab-
straktne tvarine iz sociologije se dajo lepo
pojasnjevati z nazornimi statističnimi sli-
kami.

Najlažje in najceneje se dá slike ka-
zati v predavanjih vsem poslušavcem
hkrati s pomočjo skioptikona ali
projekcijskega aparata. Ta ima dvojno
nalogo: 1. pouk; 2. zabava. Najce-
nejši in praktično najbolj primeren je ski-
optik z acetilensko lučjo. Ravnanje s ski-
optikom je zelo enostavno.

Važnejše so slike. Krasne in ne
ravno drage slike se dobe na Dunaju, na
Nemškem (Liesegang v Düsseldorfu itd.),
v Parizu, — o vseh mogočih krajih, zgo-
dovinskih dogodkih, umetnosti, naravo-
slovju, medicini, higieni, slike velikih pod-
jetij itd. — Zelo pogrešamo slik iz doma-
čih krajev, iz domače zgodovine, o naših
umetninah, starinah, narodnih nošah, živ-
ljenju. Zbirko, ki jo je priredil fotograf
Ražun iz Litiše, bi bilo treba sistematično
izpopolniti.

Skioptikon pa porabimo prav z uspe-
hom tudi kot zabavno in vzgojno
sredstvo. Oskrbele naj bi se slike le-
pih povesti (Ben Hur, Quo vadis itd.), ne
le tujih jezikov, marveč tudi iz domače
literature. Spreten pripovedovalec naj bi
v eno- ali poldrugournem govoru raztol-
mačil vsebino take povesti in obenem ka-
zal na platnu skioptične slike. To bi bilo
zelo primerno za kake zabavne večere.
Pobirala naj bi se večja vstopnina kot od
poučnih predavanj.

Vsako posamezno društvo si ne more
samo nabaviti skioptika, ne slik v potrebni
množini. Tudi posamezne »Zveze« si ne
morejo nabaviti dosti potrebnih slik.

Po 20 društev, ki so krajevno in pro-
metno v ozkem stiku, naj si nabavi dober
skioptik, ki stane z vsemi pripravami
okrog 200 kron. (Vsako društvo bi lahko
dalo 10 kron.)

»Zveze« (ljubljska, mariborska, go-
riška, celovška in morda tudi tržaška) naj
sestavijo seznam vseh slik in serij, ki jih
že imajo in naj to zbirko izpopolnijo, po-
sebno z ozirom na domačo zgodovino in
umetnost, pa tudi z ozirom na medicino
in higieno. Kak strokovnjak naj sestavi k
vsaki seriji pisano predavanje tako, da bo
s pomočjo tega navodila vsak drug preda-
vatelj lahko dobro razkazal slike.

»Zveze« naj potem vsako leto naprej
določijo, kako si bodo izposojevale, oziro-
ma menjavale serije slik. Vsaka serija naj
ostane eni »Zvezi« in pridruženim društvom
dva meseca na razpolago. Vsaka
»Zveza« jamči za slike.

Pri vsakem predavanju s skioptičnimi
slikami naj se pobira kak mal prispevek,
ki se uporabi za vzdrževanje in prevažan-
je aparata in za vzdrževanje, oziroma
nakupovanje novih slik.

Kjer ni skioptičskih slik, ki
bi pojasnjevale predavanja, naj bi se za
to uporabljale druge slike (ilustraci-
je, stenske slike, fotografije itd.).

V društveni sobi naj bi bili
razobešeni:

Zemljevidi slovenskih dežel,
države, Evrope, Amerike, domače dežele,
okraja, mape domače občine, prometne
proge.

Slike medicinskega - higienskega
značaja o alkoholizmu, jetiki, nalezljivih bo-
lezni, o prvi pomoči v nezgodah, o stru-
penih gobah, nadalje slike iz kmetijstva
(stroji itd.), obrti in industrije (delo v
rudnikih, plavljih itd.).

Statistični obrazci narodne,
politične, gospodarske, zdravstvene vse-
bine.

Prav toplo se priporoča društvom,
kjer je to mogoče, da prireajo razne po-
učne izlete v take kraje, kjer si lahko ogle-
dajo razne javne naprave, tvornice, elek-
trarne, razstave itd. Take izlete mora
spremljati in voditi večak, ki ljudem ob-
enem razlaga dotične predmete. Tako
predavanje na licu mesta izda več ko
še tako poljudna predavanja v društveni
sobi.

Kjer je to mogoče, bi ne bilo napačno,
nabaviti v društvu kake majhne aparate
za razne poskuse z elektriko, magnetiz-
mom itd., kar bi zelo dobro vplivalo na
razvoj talentov na tehničnem polju.

Slednjič pride za društva tudi v po-
štev nabava dobrih gramofonov. Cena za-
bava — četudi je deloma, — glasbeno
pevska vzgoja se dá dandanes doseči, ko
imamo gramofonske plošče vzornih do-
mačih pevcev, zborov in godb, cerkvenih
in posvetnih.

Dan obmejnih Slovencev. — Skupni
narodnoobrambni odbor. — Prihodnja
skupščina.

Iv. Štefe omenja sklepa ljubljanske
S. K. S. Z., naj vse naše organizacije pri-
rede enkrat na leto dan obmejnih Sloven-
cev. To misel je sprejela sedaj tudi štajer-
ska S. K. S. Z. Po dogovoru z voditelji
štajerske slovenske krščansko-socialne
organizacije predlaga, naj se ta dan letos
vrši prvo nedeljo v mesecu septembru na
korist Št. Ilje. Nadalje predlaga, naj vse
S. K. S. Z. pošljejo zastopnike v skupni
narodnoobrambni odbor S. K. S. Z., ki naj
dvigne narodnoobrambne sile, ki so v naši
organizaciji in ki naj narodnoobrambnim
odsekom načrta in uredi delo. To bo sila,
ki bo rešila domovino. Po dogovoru z vo-
ditelji goriške, štajerske in koroške S. K.
S. Z. predlaga, naj se na željo štajerskih
Slovencev vrši prihodnja skupščina S. K.
S. Z. v Št. Ilju. — Vsi ti predlogi so bili
soglasno sprejeti.

Poziv na narodno deo!

Predsednik dr. Brejc nato zaključuje
skupščino. Danes je zboroval slovenski
narodni zbor na tleh, na katerih so naši

pradedje ustoličevali slovenske vojvode.
Poziva slovensko časopisje, naj se bolj
briga za postojanke ob meji. Želi, da bi
»Slovenec« še več prinašal s Koroškega.
(Dobrodošlo! Ur.) Spoznavajmo sami
sebe. Izmed vseh predlogov je bil na skup-
ščini najbolj važen predlog za ustano-
vitev narodnoobrambnih odsekov. Potrebu-
jemo nekaj takega, kar imajo Nemci v
»Südmarki«. Ljudstvo mora samo žrtvo-
vati za narodnoobrambno delo, potem bo
spoznalo, kaj je dobro. Naj ne bo narodno-
obrambna dela samo v tistih krajih,
kjer nam tujec že tišči pest za vratom,
delo za narodno obrambo se mora zanesiti
tudi v tiste kraje, kjer še ni narodnega
boja, kjer imajo še polne narodne moči,
da polite na pomoč bratom, ki so v ne-
varnosti. Posnemajmo Nemce, ki so delo
za »Südmarko« zanesli celo na Tirolsko,
Solnograško, Zgornjo Avstrijo, kjer ni no-
benega narodnega boja in vendar vse
dela za nemška germanizatorična dru-
štva. Zato naj našim bratom ob meji hite
na pomoč vsi, katerim se ni treba boriti
za svoje slovenstvo, vsak naj se vstopi v
bran domovine — to zavest moramo za-
nesti med ljudstvo. To je lepo, idealno
delo! Dokler tega ne storimo, nismo izvr-
šili svoje narodne naloge. Pred 100 leti je
bilo, ko je Vodnik prerok pel »Oživljeno
Ilirijo«. Dá, sedaj vstaja »en narod, pre-
rojen ves nov«, preroben v pravem slo-
venskem, krščanskem duhu. Rešil bo do-
movino ta narod! Temu mladeniškemu
našemu narodu: Živio!

S tem je bila zaključena velika skup-
ščina naših S. K. S. Z. Vršila se je v zna-
menju narodne obrambe, pokazala je pota
vsem Slovincem, da je treba resnega,
krepkega, odločnega odpora proti napre-
dujoči nemški sili! Mnogo je bilo doslej že
narodnoobrambna dela v naših vrstah,
saj so naši somišljeniki branili postojanke
ob meji z najskrajnejšimi žrtvami, a na-
rodnoobrambno delo še ni bilo urejeno.
Da se to delo organizira in po-
globi, to bodi sedaj prva naloga naših
»Slovenskih krščansko-socialnih zvez«!

Brzojavni pozdravi.

Ljubljana. Vsem zbranim pozdrav in
blagoslov!

Jeglič, škof.

Dunaj. Zborujočim pozdrav in naj-
lepših uspehov! Na ogroženi Koroški bodi
postavljen temelj krepkejšemu obramb-
nemu delu! — Slovenska dijaška zveza:
Natlačen.

Dunaj. V duhu z Vami pozdravljamo
najiskreneje drage zborovalce in želimo,
da bi delo, ki je rodilo novo upalno
dobo med Slovenci, započelo tudi za na-
še zatirane brate ob meji boljše čase. —
»Danica« na Dunaju.

Ljubljana. Po delu do izobrazbe, po
izobrazbi do zmage, vse v boljšo bodo-
nost slovenskega naroda, posebnost koro-
ških bratov. — Šentpetersko prosvetno
društvo v Ljubljani.

Sestanek

ljubljskega in novomeškega »Kat. dru-
štva rokodelskih pomočnikov« v Novem
mestu.

Že dolgo časa dogovorjeni sestanek
ljubljskega in novomeškega K. D. R. P.
se je izvršil dne 30. in 31. maja. Na se-
stanku se je odpeljalo do 40 članov ljub-
ljanskega K. D. R. P. in z njimi tudi Aloj-
zij Stroj, dr. Alfonz Levičnik, mestni učitelj
P. Gorjup, svetnik trgovske in obrtne
zbornice J. Ložar in drugi. Na kolodvoru
v Novem mestu sta jih sprejela predsed-
nik novomeškega društva dr. Josip Ma-
rinko in varstveni član g. Windischer. No-
vomeško K. D. R. P. je ljubljancane po-
zdravilo pred lepo okrašenim svojim do-
mom. Novomeški predsednik je v po-
zdravnem nagovoru povdarjal, kako ga
veseli ta sestanek, ki naj še poživlji iskren-
no vez, ki veže bratski društvi, predse-
dnik ljubljanskega društva se je zahvalil za
sijačni vsprejem in rekel, da si bo dejan-
ska ljubezen, ki veže K. D. R. P., tudi pri
tem sestanku začrtala pota in smeri, po
katerih se nam je ravnati, da storimo še
več za blagor in korist poštenega roko-
delstva.

Slavnostni večer.

K slavnostnemu večeru se je zbrala polna dvorana odličnega občinstva. Zlasti so dali slavnostni sijaj navzoči slavnostni gostje: Presv. škof Jakob Trobec iz Št. Clouda v Minesoti, ki biva sedaj v Novem mestu, mil. prošt dr. Sebastijan Elbert, preč. gg. kanonika J. Virant in Ant. Zlogar in drugi. V govoru je predsednik ljubljanskega K. D. R. P. kot središčnega društva poudarjal kulturni in socialni pomen K. D. R. P. Kakor so junška dela Novomeščanov, ki so blizu 200 let odbijali napade sovražnikov krščanskega imena, divjih Turkov, od lepe slovenske zemlje, z zlatimi črkami zapisana v naši zgodovini, je dejal gospod govornik, tako se pripozna delo K. D. R. P. kot najboljša obramba verske zavesti in pravega napredka rokodelskega stanu. Rokodelski domovi družijo mojstra, pomočnika in vajenca; mojstri se posvetujejo v njih o svojih stanovskih težnjah, pomočniki se izobrazujejo, vajenci najdejo ljubo zavetišče; rokodelski domovi so providencijska socialna naprava. Gospod govornik je med živahnim odobravanjem ustvaritelju in 23letnemu voditelju novomeškega K. D. R. P. prof. dr. J. Marinku izrekel kot eminentno kulturnemu in socialnemu delavcu zahvalo in prepričanje, da bo v Novem mestu tudi vedno sveženovo K. D. R. P.

Obširni program slavnostnega večera se je prav točno izvršil in nam podal v mnogem oziru v resnici umetniškega užitka. Ljubljansko K. D. R. P. ima med svojimi člani izborne pevce in igralce, katerih nastop mora zadovoljiti tudi kritika, ki stavi do takih prireditev velike zahteve. Pevski zbori so pod vespreditnim vodstvom g. Gorjupa imeli popoln učinek, zlasti Foersterjev zbor »Povejte ve planine«, kakor tudi Juvančev »Pastir« sta bila prednašana z izredno dobrim umevanjem in delata vso čast zboru, istotako tudi zaslužita pohvala solista gg. L. Bajde in Ivan Erman. Gospod L. Bajde je nastopil tudi tako srečno s samosplovom A. Foersterjevim »Tretja solza«, da ga je občinstvo z neprestanim odobravanjem prisililo k novemu nastopu. Izbral si je samosplov »Oče Kolpina, tebi hvala!«, ki je dosegel še lepši učinek. Za njim je gospod R. Bukšek prednašal R. Wagnerjevo romanco iz opere »Tannhäuser«; glasno odobravanje je kazalo, kako je ugajal njegov nastop vsemu občinstvu. In kaj naj rečem o spevoigri »Po zaklad«? Predstavljavec glavne vloge, čarodeja Kolomajnarja (g. R. Vrančič) je vdahnil vsej uprizoritvi pravo živahnost in ker so ga podpirali vsi predstavljalci drugih oseb — prav spretno moči — je igra šla z izredno prožnostjo preko odra in nam nudila tem lepši užitek, ker so bili vsi solospjevi v igri, kakor tudi dueti in terceti prav točno prednašani in je zbor izbornorešil svojo nalogo. Lepa harmonija petja in kretanja je pripomogla igri do popolne veljave.

Komični kupleti, s katerimi sta spravila dva gospoda vse občinstvo v veselo razpoloženje, pričajo, kako zna družiti K. D. R. P. prijetno s koristnim. Burno odobravanje koncem kupletov ni hotelo po-nehati.

Cerkvena slavnost.

Lepa vrsta članov ljubljanskega in novomeškega K. D. R. P. je šla drugo jutro iz »Rokodelskega doma« v frančiškansko cerkev. Koga bi ne razveselil pogled na dolgo vrsto mladih, čilih društvenikov, ki se ponosno oklepa društvene zastave sv. Jožefa! V cerkvi je imel propoved profesor dr. Josip Marinko. »Krščanstvo je vrnilo delu čast, K. D. R. P. pa pripomorejo, da spoznajo njih člani ne samo naravni, ampak tudi nadnaravni pomen dela in da se z njim okoristijo.« To je bila vodilna misel govora, ki je prišel iz srca, ki čuti in dela za rokodelca in ki je našel tudi hvaležen odmev v srcih članov K. D. R. P.

Pri sveti maši, ki jo je daroval predsednik ljubljanskega K. D. R. P., je lepo podpiralo pobožnost mogočno petje ljubljanskega zbora, kakor tudi lepa samospjeva »K Mariji« (g. L. Bajde) in »Ave Maria« (g. R. Bukšek).

Društveno zborovanje.

Ob 10. uri se je pričelo v dvorani »Rokodelskega doma« zborovanje. Otvoril ga je dr. Josip Marinko, ki je pozdravil v obitem številu došle mojstre in pomočnike, kakor tudi goste, med njimi veleč. g. P. Gotharda Podgorška. Za predsednika predlaga tiskarskega poslovođa gospoda Urbana Horvata. — Predlog je soglasno sprejet.

Kot prva točka se je obravnavalo pomočniško vprašanje. Poročal je predsednik ljubljanskega društva Al. Stroj in predlagal organizovan strokovni pouk za posamezne obrti. Po daljši debati, katere so se udeleževali gg. dr. J. Marinko, mojstri Picelj, Košir, Malovič, J. Ložar in starosta ljubljanskega K. D. R. P. Vrančič kakor tudi starosta novomeškega K. D. R. P. Cigler, se je sklenilo čimprej pričeti s strokovnim poukom v krojaštvu in mizarstvu, ker so zato dani predpogoji,

namreč zadostno število članov, ki se žele pouka udeleževati, kakor tudi dejstvo, da se v doglednem času dobe strokovno izobražene moči, ki bi prevzele pouk. — K temu pouku se privzamejo, kakor je to v strokovnih tečajih sploh navada, mojstri in pomočniki. — Zbral se je odbor, ki bo vsa zadevo vodil.

Prav tako zanimiva obravnava je bila o mojsterskem vprašanju. Poročeval je bil svetnik trgovske in obrtne zbornice iz Ljubljane g. J. Ložar. Sklenilo se je prirejati v društveni dvorani shode, na katerih se bo to vprašanje še dalje obravnavalo. Zborovalci so se zedinili o podrobnostih, o katerih naj se razpravlja na prihodnjih shodih. Izbrani odbor bo o tem poročal.

Po blizu triurnem zborovanju zaključil predsednik Urban Horvat lepo uspešno zborovanje z zagotovilom, da ni bil samo predsednik zborovanja, ampak bo tudi deloval v zvezi z vsemi poklicnimi faktori, predvsem v zvezi s prezasluznim g. dr. J. Marinkom, da se sklepi shoda izvrše.

Ogled novomeške okolice in slovo.

Po prijaznosti g. Krajca si je ljubljansko K. D. R. P. ogledalo cerkev in kapelo božjega groba poleg Grma. Oddelek pevcev ljubljanskega društva je šel v Šmihel, kjer je pod vodstvom g. P. Gorjupa pel pri Smarnicah. — Le prehitro je prišel čas, da se je moralo ljubljansko društvo ločiti od novomeškega. Kakor so že prej pri sestanku ljubljanski in novomeški pevci zapeli marsikatero lepo slovensko pesem, tako se je tudi pri slovesu na novomeškem kolodvoru glasila navdušena pesem obeh društev. In ločili smo se z zagotovilom, da novomeško društvo prihiti prihodnje leto v Ljubljano, ljubljansko društvo pa v zvezi z drugimi društvi čez dve leti v Novo mesto k slovesni petindvajsetletnici novomeškega društva.

Mladeniški tabor v Vipavi.

Iste praznike, ko so obhajali dolenski bratje Orli najlepši svoj dan na Krki, so slavili mladeniško misel zavedni Vipavci in Goričani. Kot mlada nevesta, vsa v majnikovem cvetju, je sprejela binkoštno nedeljo lepa vipavska dolina med se slovenske mladeniče, ki so prihiteli obhajati svoj dan. Bil pa je to dan Gospodov, da ga je moral biti vsak vesel. Zastave, mlaji, slavaloki in veseli obrazi tržanov so napovedovali, da pričakujejo nekaj posebnega, nekaj nenavadnega. In res, nekaj nenavadnega je bilo, kar so videli.

Ob pol 10. uri so se zbrali telovadci v Logu pri Vipavi za odhod v trg. Pozdravili so se tamkaj bratje iz Gorice, Mirna pri Gorici, Sturij, Št. Vida, Št. Andraža, Košane, Črna vrha, Spodnje in Zgornje Idrije, Spodnjega in Zgornjega Logatca, Podgore, Št. Ferjana, Starega trga, Ljubljane, Batuje-Selo, Cerknice, Vipave in Trsta. Z zastavami pa društva iz Slapa, Ustij in Sturij. Vseh telovadcev je bilo 230, med njimi 160 uniformiranih. Pod vodstvom brata Kržana se je razvil sprevod, na katerega čelu je korakala vojaška godba iz Gorice. Sprevod se je ustavil pred slavalokom, ki je stal pred trgov. Tu so se vršili pozdravi. V imenu vipavskega okrožja in odseka je pozdravil najprvo požrtvovalni vipavski g. dekan brate telovadce. Za njim je pozdravil vrli dež. poslanec g. Perhanc, za tem g. župan Petrovič; v imenu izobraževalnega društva g. Ralf, in v imenu deklet v vzneseni besedi gđ. Kališ, obdana od venca zavednih deklet, ki so pripenjale telovadcem šopke. Na pozdrave sta odgovorila br. dr. Dermastija iz Gorice in brat Ivan Podlesnik.

Nato se je razvil sprevod na trg, kjer je bil postavljen oltar za

sv. mašo,

ki jo je daroval g. dekan. Pred sv. mašo je imel g. dekan govor, v katerem je krasno razložil pomen prave izobrazbe, ki ima svoj izvor in cilj v Jezusu Kristusu. Stregli so pri sv. opravilu telovadci. Glavne dele sv. maše je naznanjal rog, godba pa je med sv. daritvijo svirala. Krašen je bil pogled na trg, kjer je tisočglava množica ljudstva prisostvovala sv. daritvi.

Obhod po trgu.

V istem redu kot prihod, se je razvil po sv. maši obhod po trgu. Strumno in v najlepšem redu so korakali telovadci, obisani s cvetjem, ki so ga metale iz oken nežne roke.

Javna telovadba.

Krasno telovadišče, prirejeno z največjo skrbjo. Visoki mlaji, dolgi venci, prepleteni z narodnimi zastavami. Stotine občinstva, ki je nestrno pričakovalo telovadce. Godba zaigra koračnico. Vse gleda na cesto, kjer koraka 100 telovadcev. v telovadnih oblekah na telovadišče. Navdušeni pozdravi zaore nasproti vrlim mladeničem, katerih vrste se razvijejo v lepih figurah rajalnega pohoda po telovadišču dokler ne obstanejo na mestu, pripravljeni za proste vaje. Izvajali so jih natančno, da je bil buren aplavz, ki je sle-

dil vsaki vaji, povsem zaslužen. Izvajale so se nove proste vaje, določene za izlet v Kamnik. Prostim vajam je sledila orodna telovadba in sicer: drog, bradlja in koza. Na orodju so se posebno odlikovali telovadci iz Gorice in Idrije. Slikovit rajalen odhod je zaključil telovadbo, s katero so telovadci pokazali, da ne delajo samo organizatorično, temveč zelo pridno tudi v telovadnicah. Naj pripomnim, da je večina telovadcev nastopila prvič in vendar tako lepo, da uspehi tega nastopa gotovo ne bodo izostali.

Veselica.

Po telovadbi so se zbrali udeleženci k veselici »pod skalo«, kjer se je razvila neprisliljena zabava. Neumorno je svirala vojaška godba. Pevska zbor iz Cola in Goče sta vrlo prepevala narodne zборе. Požrtvovalno so se trudile gospodične s prodajanjem srečk, bratje telovadci iz raznih krajev pa so se pozdravljali in sklepali prijateljstva med seboj. Pa se je oglašala pripravljala za odhod. Vsi z zavestjo, sil rog, in četa za četo se je poslavljala da je bil lep dan in z željo, da se vidijo prav kmalu zopet.

Telovadci.

Moramo jih posebič omeniti in pohvaliti. Prišli so mnogi od daleč. Stalo je truda in še kaj drugega. Pa so vendar prišli in kazali cel dan, da je v njihovih vrstah disciplina, zmernost, veselje in plameneča ljubezen do lepe njihove organizacije. In tako naprej vi najlepši cvetovi slovenske mladine! Le tako naprej neustrašeno in pogumno!

Vipavci.

Srčna Vam hvala! Mladeniški tabor je zbral ta dan v Vipavi stotine in stotine ljudstva, kateremu bo ta dan gotovo ostal v neizbrisnem spominu. Pripravili ste ta dan Vi, bratje Vipavci. Lepo ste naredili in brezdvomno ste si s tem Vašim požrtvovalnim delom utrdili simpatije in vzbudili v sto in sto mladeničih hrepenenje, da se Vam pridružijo. Vodite jih skrbno! Bog, katerega zvesti sinovi ste, bo blagoslovil Vaše delo! Kje je danes v lepi Vaši dolini tisti liberalizem, ki je še nedavno slavil na Vaših tleh trumfe? Ni ga in nikdar več se ne zbudi sovražnik Vašega ljudstva — za to ste nam porok Vi mladeniči in pa navdušena požrtvovalna vipavska dekleta! Na zdar!

Brzjavi:

Ljubljana. Pozdrav in blagoslov našim čvrstim, značajnim in Bogu zvestim Orlom. — Jeglič, škof.

Ljubljana. Nepričakovane in nepremagljive ovire mi ne puste priti k Vam. Sprejmite najiskrenejšo pozdrave z željo, da mogočni Orel s krepkim poletom dvigne naš narod do najvišje višine! — Dr. Pegan.

Šmarje. Dvignite Orli v jasne višine, krila ponosna mlade moči, sove se skrivajo v nizke temine, k solcu, k svetlobi Orel hiti. — Trček, dekan, dr. Lampe.

Dunaj. Najboljši četi v obrambi vere in naroda iskren pozdrav! Za slovensko dijaško zvezo: Natlačen, predsednik.

Komen. Pozdrav s Krasa! Nevstrašeno naprej! — Kregar, Valentič, dekan.

Postojna. Vrlim notranjskim in goriškim Orlom prisrčni pozdrav. Na zdar! — Francišek Gabršček.

Železniki. Orlom Na zdar in slava! Naprej za načela, ki so edino prava! — Železniški Orli.

Dan za dnem! — Od zmage do Zmage!

Istega dne, ko so dolenski »Orli« na Krki, notranjski in goriški pa v Vipavi slavili pomenljivi slavnosti, se je ustanovil telovadni odsek »Orel« v Radomljah. Ob enem se je vršila javna telovadba, obiskana od nebroja ljudstva. O tem smo dobili naslednje poročilo:

Na binkoštni ponedeljek popoldne so priredili »Orli« iz Kamnika, Mengša in Komende izlet v Radomlje. Bilo jih je v kroju nad 50. V Radomljah so se udeležili šmarnične pobožnosti. Po šmarnicah so odkorakali z mestno kamniško godbo na dvorišče g. Kralja, kjer so priredili javno telovadbo. V najlepšem redu so se vršile rajalne vaje. Mnogo zanimanja so vzbudile nove proste vaje, katere so telovadci pod poveljstvom br. Cereja in br. Stercina res precizno izvajali. Veliko odobravanja so vzbudile vaje na bradli in drogu. Telovadci na drogu so pokazali velik napredek, zlasti pa moramo pohvaliti brata Kladnika. Po telovadbi se je vršila okrožna seja. Upamo, da bode nastop naših telovadcev vzbudil mladeniče iz Radomelj in Rov, da ustanove v kratkem v Radomljah lasten odsek. Proti večeru so telovadci zopet v četi z godbo odkorakali iz Radomelj. Mnogi izmed njih so se še isti večer z vozovi odpeljali k mladeniškem zborovanju na Brezje, drugi pa v ponedeljek zjutraj z vlakom. Čast jim!

Slavlje moravskih katoličanov

(Izvirno poročilo.)

Olomuc, 31. maja 1909.

Danes se je tukaj vršila veličastna sijajna manifestacija češke krščanske socialne organizacije na Moravi. Cel vrsta posebnih vlakov je pripeljala v Olomuc iz Morave, Slezke in Dunaja ogromne množice češkega ljudstva, da manifestirajo za verska in narodna svoja načela. Zbralo se je približno petnajst tisoč narod. Zastopanih je bilo nad 200 društev, ki so prisostvovala po večini z zastavami in tudi deloma z godbami. Krašen je bil pogled na to, v narodnih nošah navzočo množico. Posebno so se postavili Hanaki in Hanakinje v svojih bujni nošah.

Ob pol 10. uri je bila v stolni cerkvi sv. maša, ki jo je služil ekscelenca nadškof dr. Bauer. Po maši pa se je razvil sprevod po ulicah na zborovališča. Veličastno je bilo videti ogromne množice ljudstva vse stanov se pomikati ob zvokih godb olomuških ulicah. Socialni demokratje so hoteli ponekod motiti sprevod, toda so jih odkurili in navzlic veliki množici si niso upali razbiti shodov, kakor so nameravali. Glavni shod se je vršil v »Narodnem domu«, dva druga pa v drugih prostorih. Govorili so: drž. posl. Šramelj Hruban, Stojalovski, Valovšek, Stojan Gostinčar.

Sklepni govor v »Narodnem domu« je imel ekscelenca nadškof dr. Bauer, ki je izvajal, da iz malega raste veliko in da bode z vztrajno delavnostjo krščanske socialna misel slavila zmago, in je podelil zbranim blagoslov. Z gromovitimi slavsklici in pesmijo »Kje dom je moj«, ko je pel ves shod, je bil shod zaključen. Ljudje so se razšli na svoje domove navdušeni za krščansko organizacijo. Red je bil vzoren, niti najmanjšega nereda ni bilo. Slovenci se imamo od Čehov učiti navdušenja.

AVSTRO - OGRSKA.

Proti nižjeavstrijskim Čehom

je ustanovljena »Zveza nižjeavstrijskih Nemcev«, ki je zborovala binkoštni ponedeljek. Minulo leto je poskočilo število »Zvezniških« članov od 1700 na 15.000. Zastavljali so proti Čehom in naznanili, da se v Temenavu pridobili šolo. V Temenavu na Nižjem Avstrijskem je občinski svet češki.

Češki anarhisti

so o Binkošti v Pragi tajno zborovali. Sklenili so protivojaško propagando v ustanovitve mladeniške organizacije.

Cesar v Požunu.

Dne 1. t. m. se je v cesarjevi navzočnosti otvorilo Elizabetino zavetišče v Požunu. Zavetišče se je ustanovilo glede na 700letnico rojstva sv. Elizabete.

Ogrska kriza poslabšana.

Ogrska kriza se je poostrila, ker se nastala resna nesporazumljenja med Košutom in Wekerlom. Košut se je pridružil pristašem samostojne ogrske banke.

Solnograška »Kmetijska družba«.

Pri volitvi v odbor solnograške Kmetijske družbe so z vsemi 14 kandidati zmagali pristaši »Kamol. kmečke zveze«.

PROTI AVSTRIJI.

»Reichspost« je poročala, da se sklenila protiaustrijska rusko-srbska-angelska zveza. Glasilo našega zunanjega ministrstva, »Allg. Ztg.«, poroča, da Rusija res pridno oborožuje, da bosta njena armada in mornarica primerno moči, kakor mora imeti kot velevalst. List sodi da ni verjetno, da obstojajo pismeni dogovori glede na priključitev Bosne in Hercegovine Srbiji med Rusijo, Angleško in Srbijo. Ne Rusija, še manj se pa ponih Angleška, da bi sklenili dolgorokne politično velevalne pogodbe s Srbijo.

KAJ JE AVSTROSLAVIZEM?

Peterburg. Poslanec Kramar ob sklepu vselovanskega kongresa dejal, da avstroslavizem obstoji v tem, da osnuje katoliški slovanski blok nasproti pravoslavnemu bloku. Zato da je avstroslavizem poguben bratomoren. Opravičenost pa mu daje dejstvo, da Rusija tako kruto zatira Poljak. Peterburg. Car udeležencem kongresa ni hotel sprejeti.

PROTI VOHUNSTVA OSUMLJENIM AVSTRIJCEM V SRBIJI.

Srbsko kasacijsko sodišče je razveljavilo oprostitev več vohunstva osumljenih oseb, med njimi avstrijski državljani Müller. Oproščence so zopet zaprli.

ITALIJA.

Spominska slavnost na bitko pri Solferinu. — Pomnožitev italijanske mornarice. — Strah pred vohunstvom. Spominske slavnosti pri Solferinu padle francoske, italijanske in avstrijske častnike in vojake se udeleži tudi poslanik grof Lützov. — Mornariški ministri je ukazal zgradbo desetih velikih torpedov in ene poizvedovalne ladje. Dela

izvrše v dvajsetih mesecih. — V Brindisiju so zaprli mlado zakonsko dvojico, ker je v bližini utrdb fotografirala.

FRANCOSKI ANARHISTI POREZALI BRZOJAVNE IN TELEFONISKE ŽICE.

Anarhisti so porezali v pariški okoličnici brzojavne in telefonske žice.

DOGODKI V TURČIJI.

Abdul Hamid ostane v Solunu?

»Turquie« dementira poročilo lista »Moniteur oriental«, po katerem bi bil Abdul Hamid prognan na otok Rodos. Abdul Hamid ostane v Solunu, kjer se zopet nastani mladoturški osrednji odbor. Kljub dementiji se pa razširja po Solunu govorica, da so odvedli Abdul Hamida v neko arabsko vas, ker se boje napada nanj. Njegovo spremstvo je pa ostalo v vili Aladin. Strogo so naročili sultanovemu spremstvu, da tajnosti ne sme izdati.

Proti Albancem.

Proti nezadovoljnim Albancem ima general Zavid paša koncentriranih v Džakovi 2800 vojakov in 26 topov.

SPLOŠEN SHOD ANARHISTOV.

Lipsko, 2. junija. Tu se je vršil policijski naznanjeni splošni shod anarhistov. Razpravljali so o zvezi anarhistov in anarhosocialistov. Razpravljajo tudi o sindikalizmu. Poslovno poročilo navaja, da so dobili razni anarhisti zadnji dve leti 19 let zapora, 30 jih je pa bilo izgnanih. Sklenili so delati proti parlamentarizmu. Lista »Der Revolutionär« in »Der freie Arbeiter« se združita.

PROTISRBSKI PROCES.

Zagreb, 29. maja. Pravoslavni župnik Opačić iz Dubice, ki je v preiskavi silno obdoljeval obtoženca Ervačanina, s katerim živi v sovraštvu, pred senatom ne ve ničesar. Dočim je preje za gotovo trdil, da so obtoženci iz Dubice dobivali iz Belgrada stalno plačo, danes pravi samo, da je to čul. Državni pravdnik pravi, da so srbski škofje na duhovščino poslali glede na pričevanje v procesu cirkularje. Priča da se zdaj ne upa izpovedati. — Mi je Mutarčić, katoličan, izpove isto kakor vse hrvaške priče iz Dubice. Ervačanin da je bil v službi belgradskega tiskovnega urada. — Ostale priče ne izpovedo nič posebnega. Severović pravi, da ima ljudstvo v Dubici kralja Petra za svetnika.

Dnevne novice.

+ Čudna pota nove železnice. Iz Karlovca smo dobili poročilo, da se je na hrvaški strani te dni vršil že politični in tehnični obhod za novo železnico v Dalmaciji. Takoj po četvi v zgodnji jeseni se začne na Hrvaškem že graditi. Tačas pa na Kranjskem še vedno inženirji muhe lovijo, trase iščejo in merijo na vseh krajih brez cilja in namena. Avstrijsko železniško ministrstvo je ves čas Derschattovega ministrovanja to vprašanje kakor namenoma mešalo, tako da je tehnično osobje brez koristi izvrševalo dela brez vse potrebe, zdaj pa, ko bi se moralo že davno začeti z zgradbo, pa šele čakajo, da se jim pove, kod pojde železnica, da bodo vedeli, kod naj zopet začno meriti. Na ta način ne bo nikoli železnice. Skrajni čas je, da se železniško ministrstvo odloči, in potem se naj dela z vso energijo. Na hrvaški strani bo tekla železnica, ko se bodo na Kranjskem še vedno za traso prepirali. Zdaj je stvar že toliko zamujena, da če pride takoj odločitev zaradi trase, še letos ne more biti političnega obhoda. Torej urno, gospodje, če ne bomo Ogrec poklicali, kajti na oni strani delajo hitreje!

+ Hribar je, kakor poročajo listi, v svojem govoru na vseslovanski konferenci ostro napadal Nemce, označujoč jih za največje sovražnike Slovanstva. To je isti Hribar, ki je dvakrat podpisal pogodbo z Nemci. Kako pravimo takemu možu?

+ Hribarja so na vseslovanski konferenci napadali, da je »izdal« ob priliki aneksije srbsko stvar. Kaj bi še bilo, če bi bratje Srbi vedeli, da je Hribar imenoval v Ljubljani na javnem shodu prince Jurja norca?

+ Vseslovanski kongres v Peterburgu je ruska vlada prepovedala. Vsled tega so ga morali preložiti v Sofijo, kjer se bo vršil l. 1910. Ruska vlada je res čudni tvor.

+ Prestolonaslednik Franc Ferdinand in soproga se menda začetkom julija podasta skozi Trst in Pulj v Orient na daljše potovanje.

+ Slomškova Zveza. Ker povprašuje »Tovariš«, kdo da je bil vendar teroriziran, tedaj mu v spomin pokličemo, da je nek naš tovariš dobil od liberalnega kolega po pošti krtačo in pravi konjski strigel v zasmehovanje, češ, da je »farški hlapec«. To je bil pač lep dokaz liberalnega spoštovanja! Iz najnovejšega časa pa opozarjamo na besede Jelenc, ki jih je rekel tov. g. Smerdeju: »Če stopiš v Slomškarijo, tedaj...« To seveda ni no-

ben terorizem, vse v imenu svobode!

+ Prestolonaslednik za Hrvaško. Prestolonaslednik Franc Ferdinand je ob priliki asperske slavnosti nekemu visokemu dostojanstveniku, ki je dolgo na Hrvaškem služil, dejal: »Hrvaška uživa moje simpatije in vedno se veselim, kadar morem ondi bivati. Zvestoba te dežele za interese monarhije in dinastije je vedno vzorna. To zasluži popolno in neomejeno priznanje. Pooblašam Vas, da to moje odkritosrečno naziranje sporočite komurkoli hočete.« — Mažarom se bo vsled te izjave prestolonaslednikove gotovo zopet nos močno pobesil.

+ Šulferajnov občni zbor se je v Bjelicih pričel na binkošno soboto s poslušnim krokom in s krokarskimi govori. Ko so šulferajnarji prespali mačka, imeli so drugo jutro občni zbor, na katerem je zastopalo 767 delegatov 545 krajnih skupin, ki imajo 66.500 članov. Na občnem zboru je govoril minister dr. Schreiner, ki je naglašal, da mora biti vsak Nemec šulferajnov član. Otroških vrtcev ima šulferajn 57, podpira 101, šolskih poslopij je 65. Šoli v Gorici in Opatiji se povečata, v Lovranu se zgradi nova. Nove šole so se ustanovile na Kočevskem. Dohodkov je imel šulferajn 1908 806.894 K, stroškov pa 1.115.679 K 69 h, primanjkljaj je znašal 1.115.679 K 96 h, primanjkljaj je znašal 13.022 K. Shodov je priredil šulferajn nad 1000, krajnih skupin ima 1572. Zborovanje je zaključil zvečer zopet hud krok.

+ Prvo avstrijsko »Dreadnought« bodo, kakor se poroča iz Pulja, začeli graditi že letos po septembru, kakor hitro spuste v morje »Admirala Spauna«.

+ Pomazanje Bosne se sistematiško nadaljuje. Zdaj so dobili tudi zavoji za svačice mažarski napis. To je le na ta način mogoče, da baron Burian dela za hrbotom avstrijske vlade in skupnega ministrstva, slednja dva faktorja pa se najbrž tudi nič ne pobrigata, da uveljavita svoj zakoniti vpliv. Seveda — če ima v avstrijskem kabinetu Poljak od izvestne zlahte, Bilinski, prvo besedo, potem se temu nihče ne more čuditi.

+ Zopet nova šulverajnska šola v Gorici. Wieser na delu. V torek dne 26. m. m. sklical je odbor šulverajna v Gorici (recte Wieser) shod, ki je bil namenjen posebno železničarjem in se je vršil v restavraciji na Katarinijevem trgu. Shod je bil sklican na 8. uro zvečer. Udeležilo se ga je kakih 30 do 40 udeležencev, samih Wieserjevih podrepanikov. Shodu je predsedoval znani internacionalni kričač, štacijski paznik Flaschberger. Kumovali so shodu neizogibni Wieser, njegov valpet, adjunkt Sulerti, prof. Stenier goriske realke ter zastopnik Südmärke. Zborovalcem se je povedalo, da bodo novo šolo, ki je namenjena otrokom uslužbencev drž. železnice, zidali v bližini državnega kolodvora. Šola bo za sedaj dvorazredna in se pozneje razširi v večrazredno. Peslopije bo zidala Krainische-Baugesellschaft. Dovršena bo do jeseni in se že takrat otvorita dva razreda in otroški vrtec. Gorški Germani so v ta namen dobili od društva »Allg. deutsch. Schulverein« 4000 mark in od društva Südmärk 4300 K. Učiteljstvo jim bo vzdrževal šulverajn. Nadalje je poročal c. kr. prof. Stenier, da je izposloval pri dvornem svetniku Ruifu, da se bodo smeli pobirati dobrovoljni doneski od uslužbencev, ki jih bodo pridrževali uslužbencem že na izplačevanju plač. Wieser je še priporočal, da bi bilo železi, da bi se uslužbenci shajali po enkrat na teden, kjer bi jih njihovi agitatorji (učitelji, itd.) navduševali. Germanizatorska železniška uprava je eksponirala Wieserja v Gorico ne radi njegovih posebnih zmognosti za železniško službo, ampak kot pionirja nemškega mostu...!

+ Tečaj za zeleno cepljenje na Grmu. Kmetijska šola na Grmu priredi v nedeljo, 6. junija t. l. praktičen pouk o zelenem cepljenju in sicer dopoludne od 9. naprej na Grmu in popoldne ob 3. uri na Trški gori v šolskem vinogradu. Vabimo ukaželjne mladeniče in gospodarje, da se mnogoštevilno udeležijo pouka. Udeležnikom se bodo pri tej priliki razdelili cepiči za zeleno cepljenje.

+ Po nepredvidnosti padel z okna. V Zagrebu je dijak Miroslav Mautner slonel na oknu svojega stanovanja in prvem nadstropju; pri tem se je predaleč sklonil, izgubil ravnotežje in padel na ulico. Težko ranjenega so prenesli v bolnišnico usmiljenih bratov.

+ Parnik na Savi. Hrvaški listi poročajo, da je vlada sklenila, za regulacijska dela na Savi dati napraviti poseben parobrod. Delo bo razpisala. Parnik bi vozil kamenje in drugo stavbeno gradivo in bi plul za sedaj le do zagrebškega železniškega mostu. To bi bil prvi poizkus parobrodne vožnje na regulirani Savi.

+ Nesreča na Savi pri Zagrebu. Minoli četrtek zadel je nek splav ob mostni steber in se popolnoma razsul, niti deska ni ostala na deski. Trije delavci, ki so se nahajali na splavu, so padli v vodo in so se s težko muko rešili na suho. Nesrečo je povzročil vrtinec.

+ Permanentno skladišče vzorcev avstrijskih in ogrskih eksportnih predmetov. Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani se naznanja, da se je v Varšavi ustanovilo permanentno skladišče vzorcev, ki se bo dné 1. septembra t. l. otvorilo. Predmetna okrožnica, ki obsega natančnejše podrobnosti, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

+ Tatvina na Šmarni gori. Dva mlada neznanca sta pretekli mesec na Šmarni gori Mariji Suhadobnik iz zaprte ute vzela 100 razglednic, nekaj kruha, 2 steklenici malinovca in 4 K 8 vin. gotovine. Orožniki storilca zasledujejo.

+ Puljski »Omniabus« preneha izhajati, a samo začasno. Ko bodo okolišnosti dopuščale, bo pričel zopet izhajati v doseganem obsegu.

+ Predavanja na Gorškem. Kršč. socialna izobraževalna društva so priredila te dni sledeča predavanja oziroma veselice: V Orhovljah pri Gorici je bila v četrtek veselica, pri kateri je nastopilo okrog 40 telovadcev. Bilo je mnogo ljudstva. — V Polubinjju je v četrtek dr. Breclj predaval o prvi pomoči v nezagodah. — V Ravnicah je isti dan predaval Franc Krenžar o kmečkem zavarovanju. — Č. g. Rejc je na Vnebohod predaval v Velikem Dolu na Krasu. — V nedeljo 23. t. m. so bile sledeče prireditve: Lepo uspla veselica je bila v mladem društvu v Volčah. — V Avčah je predaval dr. Breclj, v Grgarju Fr. Krenžar, v St. Ferjanu dr. Capuder.

+ Obisk postojnske jame. Iz Postojne se nam piše: Obisk postojnske jame na binkošni ponedeljek je bil tolik, da se lahko imenuje naravnost naval. Če računamo, da so vsi vlaki morali vzeti priprego, da je bila Postojna natlačeno polna, da je ljudstvo eno uro in pol rabilo, da je prišlo skozi vhod, da se plesišče od tretje do šeste ure ni prav nič izpraznilo, moramo sklepati na dobrih 10.000 obiskovalcev. Bilo je pa v jami tudi res prijetno. Dve godbi, mornariška in domača, sta zabavali ljudi in dasiravno sta neprenehoma igrali, vendar jima ljudje tudi par trenutkov niso pustili počivati. Obema v pohvalo moramo priznati, da sta bili izvrstni. Pohvalno moramo priznati, da se je poskrbelo tudi za jedila in izvrstno pijačo. Mogočen mož, z lepo navihanimi brkami je klical: kranjske klobase, koj zraven je pa nežen glasek ponujal pristnega vipavskega burgundca. In tako si videl v tem kotičku može, v eni roki burgundca, v drugi klobaso in če se je kdo malo zagugal semintje, ni čudno pri taki gneči. Ene zanimivosti pa ne smemo prezreti. Pristni turek ti je izbral prav pripraven prostorček, kjer je kuhal črno kavo. Šepetali so si, da je bil sam Abdul Hamid. Verjetno, ker ima ravno čas in nekaj mora tudi zaslužiti. Danes je pa Postojna prazna. Tja v četrtek ali v petek, ko pridemo do sape, bomo pa začeli »finfarje peglat«, kakor bi rekel Boltatu Pepe. No, če ima čas, naj pa pride pomagat.

+ Bonbone je monopoliral v Ameriki Rockefellerjev trust.

+ Poskuševalnico kranjskih vin so otvorili te dni v stari patricijskih hiši »na Vejvodu« v Pragi. Pri otvoritvi sta govorila ravnatelj grmske šole g. Rohrmann in vodja podjetja, vinarski nadzornik g. Skally. Češko občinstvo vina jako hvali, polno hvale je tudi češko časopisje.

+ Škof Trobec iz Amerike obišče jutri Brezje. Spremljali ga bodete dve ameriški družini.

+ Poročil se je v Trzinu železniški inženir g. Leopold Aufricht z gdnico Marijo Rabič iz Trzinca.

+ Slovenec zabodel nemškega izzivača. Izpred novomeškega porotnega sodišča se nam poroča: Alojzij Koretič, kolarski pomočnik, star 22 let, pristojen v občini Sv. Križ pri Kostanjevici, je obtožen, da je v noči od 28. na 29. sušca 1909 v Kočevju Karol Plautzu zadal z odprtim žepnim nožem težko telesno poškodbo, vsled katere je takoj nastopila smrt. Obtoženec se zagovarja, da je bil napaden od treh mladeničev. Izzivali so ga z »Ali heil«, na kar jim je on odgovarjal z »Živio«. Ker je bil napaden, je v razburjenju, deloma vinjen, prekoratil meje silobrana, s tem, da se je poslužil noža, in v trenutku, ko ga je Karol Plautz hotel s palico udariti, Plautzu zadal v mišičevje desne roke 11 cm globoko rano. S tem je Plautzu prerezal odvodne in dovodne žile, nakar je takoj nastopila smrt. Sodni senat je stavil porotnikom pet vprašanj, in sicer tri obtežilne, dve oprostilne. Ker so porotniki potrdili vsa obtežilna vprašanja, oprostila pa zanimali, proglasi sodni dvor sledečo obsodbo: Alojzij Koretič je kriv dejanja po § 140 in § 468 ter se obsodi po § 142 z vporabo § 35 kaz. zak. uvaževaje: ker še ni bil kaznovan in je vse odkrito poznal ter bil v preiskavi nad dva meseca na dve in pol leti težke ječe, poostrene z enim postom na vsake tri mesece. Obsodjeni prosi, da bi smel obiskati še enkrat svoj dom, kar se mu pa odkloni. Nastopil je takoj kazen.

+ Goričani v Benetkah. Na Binkošti se je peljalo v Benetke kakih 300 gorških Lahov. Kakor čitamo v italijanskih listih, so se ti naši Lahi v Benetkah prav dobro počutili ter so v polni meri dali duška svoji ljubezni do blažene Italije, s katero pravijo, da bi se tako radi zedinili. Pri tej priliki so položili na grob tam umrlega Goričana Antona Rotte venec. Govoril je neki dr. Brumat. Rekel je, da so prišli Goričani iz zemlje tuge in žalosti k grobu so-meščana Rotte ter da so prinesli na njegov grob cvetlice ljubezni in spomine, da bi iz tega groba zasijala luč slave nad Gorisko, nad Benetkami in nad celo Italijo. — Večje nesreče ni bilo.

+ Nova banka v Spljetu. Iz Spljeta poročajo, da snujejo tamkaj novo banko pod imenom »Hrvatsko-katoliška banka«.

+ Fotografije, ki so povzeli javno telovadbo v Vipavi prosimo, naj pošljejo slike na Z. T. O.

+ Osebna vest. Jožef Tomažin, c. kr. poštni oficial v Ljubljani, je premješčen v Novo Mesto.

+ Podsulo ga je. Jožef Miler, 34 let star vdovec iz Spodnjih Bitenj, je že več let kopal gramoz za posipanje cest. Dne 27. majnika je prav poseben pridno delal, in da bi šlo delo bolj izpod rok, je začel s podkopavanjem zemlje. Zvečer okoli 6. ure je prišel z vozom Andrej Golob, posestnika sin, po pesek. Čudno se mu je zdelo, da ni našel na licu mesta Milerja, pač pa je ležal na tleh njegov jopič in steklenica, v kateri je imel žganje. Ker pa je delavca ni bilo, začel si je kraj ogledovati ter videl, da se je zemlja podsula. Šel je klicati ljudi, ki so začeli kopati in po dolgem iskanju so našli Milerja zaduščenega.

+ Imenovan je naddavkarjem davkar Viktor vitez Andrioli v Trzinu.

+ Slovansky Turista je naslov novemu planinskemu časopisu, ki je pričel izhajati v Pragi.

+ Iz Postojne. Na binkošno nedeljo priredilo je »Pevsko društvo Opatija-Voloslak« izlet v Postojno. Okrog 530 izletnikov se je pripeljalo s svojo lastno godbo. Ob pol 12. uri sprejela so jih vsa postojnska društva na kolodvoru ter jih ob zvokih godbe peljala po mestu. Ko so si ogledali našo slavnoznano jamo, priredili so nam s svojim koncertom pri »Kroni« izreden užitek. Izvrstna njihova godba, ki je igrala samo slovanske komade in njihov vrlo izvežban pevski zbor, nas je zabaval do 8. uri zvečer ter si takoj prisvojil naša srca. Zato je pa tudi skoraj vsa Postojna ob zvokih godbe in med »Živio«-klici korakala na kolodvor spremit vrle izletnike. Z Bogom, smo rekli, delujite vrlo za brate na nevarni meji!

+ Umrl je v Podgori pri St. Vidu nad Ljubljano vrli mladenič Ivan Zalkar. Bil je vnet in zvest član šentviške mladeniške organizacije, ki žaluje za delavnim odbornikom. Blagemu mladeniču »Orlu« blag spomin! — V Dravljah je umrl 32 let stari posestnik Franc Arhar.

+ Izlet v Vintgar in na Bled je priredilo pretekli ponedeljek društvo tiskarskih faktorjev v Avstriji. Izletniki so bili polni hvale o lepoti naših krajev in o ceneni, izvrstni postrežbi v Vintgarju in na Bledu.

+ V trebuh ga je sunil. Dne 25. majnika t. l. sta se sprla v Predtrgu dva laška zidarja in sicer 20 let stari Janez Sturm in 34 let stari Janez Marchiol in sicer radi tega, ker je baje Marchiol na knjižico Sturm neka kruha vzel. Začela sta se ruvati, a vzlic temu, da so ju razdvojili, skočila sta skupaj, pri tem je pa Sturm svojega nasprotnika z obuto nogo tako sunil v trebuh, da je ta vsled vnetja trebušne mrene umrl. Storilca so oddali sodišču.

+ Ali straši degeneriranka po Trstu? Še so v spominu slučaj v Berlinu, ko je bilo dan za dnevom ranjenih več žensk po neznanim degenerirancu (morda jih je bilo celo več) ali pa znano je ime razparača Jacka v Londonu. Sledeči slučaj diši nekam po enakem fenomenu: Včeraj zvečer je osemletni deček Rozarij Andeloro, stanujoč v ulici 5, šel s svojo materjo po ulici Istituto. Naenkrat je neznana ženska šla urno mimo njega in ga sunila z bodalom v desno stegno. — Na to je urno zbežala. Rana je precej težka.

+ G. Šiškovič in volitve v Istri. Ko je bil volivni boj v Istri končan, prejeli smo od »volivnega odbora« sledeči popravek: Slavno uredništvo »Slovenca«, Ljubljana. »Na podlagi § 19 tisk. zakona naj izvoli to slavno uredništvo, oziraje se na notico, priobčeno v Vašem listu dne 7. t. m. št. 257: Šiškovič in Butolici se očitno brati s slednjim, priobčiti v zakonski obliki sledeči popravek: Mi volivci, oziroma udje odbora deželnozborskih volitev v imenu svojim in Šiškovičevem odločno oporekamo škodoželjno, neresnično notico, ker smo prepričani, da g. Šiškovič ni nikakšna narodna izdajica in tudi ni resnica, da bi g. Šiškovič bil v kontaktu z g. Bartolichem glede zadnjih deželnozborskih volitev. Resnica pa je, da v splošni kuriji je imel na pomnjanščini Šiškovič komaj en glas, a g. Pangerca pa 268. Tudi

resnica je, da g. Šiškovica smo mi pri-
morali kandidirati proti oficijelnim kandi-
datom iz razlogov, navedenih od osem
zaporedoma odposlanih deputacij, pred-
sedniku političnega društva g. profesorju
Mandiču. Volivni odbor. — Baš tistikrat
je prejel g. Šiškovici sledeče pismo: Po-
njan, dne 18. novembra 1908. Velečeni
gospod Šiškovici! Obžalujem, da Vas brez
nobene krivde obdolžujejo v časopisih, da
sva imela zvezo radi deželnozborskih vo-
litev, kar dobro znate Vi in vsi volivci
našega volivnega okraja, da ni res in
sicer da je gola in izmišljena laž najbrž od
strani gospode političnega društva na
Vašo škodo, samo da Vas črn pred Va-
šimi volivci, kateri v Vašo čast Vas boljše
poznajo nego nekatera gospoda zgoraj
imenovanega društva. Torej, ker vidim
samokrivico, čeprav sem Vaš politični ne-
prijatelj, objavljam Vam in po potrebi tudi
javno, da ni res, da bi bil jaz nigdar s
Vami menil v volivnih zadevah niti delal
s porazumljenjem, ker skoraj še mi ni čast
Vas osebno poznati, kar lahko dokažem s
jstimi volivci, kateri dobro vedo, da ni-
sem kandidiral z nobeno drugo osebo, niti
agitiral, če volivci so hoteli mi dat zaup-
nig z Vami ali z drugimi kandidati brez
da bi bil znal, v tem ničesar me ne briga,
ker politični neprijatelj ste mi Vi kakor
gospod Mandič in Valentič, saj mislim, da
glas je prost za vsakega volivca. Opro-
стите mi, da Vas nadlegujem s tem pismom
ali za resnico tudi za neprijatelja grem na
smrt. S odličnim spoštovanjem Anton
Bartolich, l. r. — Obžalujemo, da smo
g. Šiškovici delali krivico.

k Novo društvo naperjeno zoper slo-
venstvo je jelo delovati v Celovcu; to je
društvo c. kr. državnih uradnikov na Ko-
roškem. Varovati hoče koristi nemških
nastavljencev nasproti čezdaje bolj nara-
ščajočemu vrvanju ljudi drugih narod-
nosti in delovati na to, da izpraznjenje slu-
žbe zasedejo Nemci. Zato bo društvo v
vedni zvezi z nemškim narodnim svetom
koroškim. Da se jim posreči njihov dovolj
jasno izražen napel, zato rade volje po-
skrbi nemški minister rojak.

— Radi detomora je bila pred novo-
meškimi porotniki obsojena 25 let stara
dekla Ivana Novak, pristojna v Trebnje,
na šest tednov težke ječe, poostrene s po-
stom vsakih 14 dni. V preiskovalnem za-
poru je bila dva meseca.

— Poroka. Poročil se je v Barkovljah
gospod Ivan Skalar, bančni uradnik in
eden najmarljivejših odbornikov »Nar. de-
lavske organizacije«, z gospico Dragico
Vistič. Bilo srečno.

— Pomembnih društev v Avstriji
dohodki in število članov koncem leta
1908: Schulverein 617.000 K, 100.000 čla-
nov; Südmärk 226.000 K, 50.000 članov;
Zveza Nemcev na Češkem 190.000 kron,
55.400 članov; Nordmark (proti Čehom in
Poljakom na Šlezkem) 148.000 K, 20.000
članov; Zveza Nemcev za severno Mo-
ravsko 62.000 K, 44.000 članov; Zveza kr-
ščanskih Nemcev v Bukovini (proti Ru-
sinom in Rumunom) 60.000 K, 4900 čla-
nov; Tirolska ljudska zveza (proti Itali-
janom) 56.000 K, 24.000 članov; Nemška
pošumavska zveza (proti Čehom) 47.000
kron, 36.000 članov; Zveza Nemcev za
južno Moravsko (proti Čehom) 9900 K,
7500 članov; Zveza Nemcev za Dolnje
Avstrijsko (proti Čehom) 7600 K, 7000 čla-
nov; Zveza krščanskih Nemcev v Galiciji
(proti Poljakom in Rusinom) 2600 K, 3500
članov; Nemška zveza v Gornji Avstriji
(proti Čehom) 8300 K, 2100 članov. Sku-
paj 1.454.000 K, 358.900 članov.

IZPRED TUKAJŠNJEGA POROTNEGA SODIŠČA.

Zviti slepar. Jožef Pibernik, oženjen,
iz Mokronoga, se je imel zagovarjati za-
radi hudodelstva goljufije. Že pred ve-
čimi leti je imel pri Sv. Križu v litijem
okraju trgovino, katero je pa moral za-
radi preobilo dolgov opustiti ter bil za-
radi hudodelstva goljufije kaznovan. Od
tega časa se je bavil z zavarovanjem in
agenturami ter je po sejnih prodajal raz-
no blago. Ker ni imel denarja, ne kakega
drugega premoženja, so se jeli zopet ko-
piti dolgi. Upniki so ga priganjali k
plačilu, a on je pri okrajni sodnici v Mo-
kronogu položil razodetno prisego, češ,
da ničesar ne poseduje. Tudi banko »Sla-
vijo«, pri kateri je precej zaslužil, je iz-
datno oškodoval ter bil zato pri c. kr. okr.
sodišču v Rudolfovem kaznovan zaradi
poneverbe. Pibernik pa si je hotel na vsak
način preskrbeti denarja za Ameriko in
ker ni mogel tega po poštenem potu, jel
je goljufati. Naročil je od raznih trdk
raznotero blago, češ, da je trgovec, pri
tem pa jamčil za točno plačilo. Ni torej
čuda, da se mu je posrečilo razne stranke
za obetne vsote opehariti. Trdke so ga
opetovano tirale za plačilo, a obdolženec
jim še na taka pisma odgovoril ni. Če je
pa prišel zastopnik kake trdke k njemu,
se mu je pa znal prikrivati, da ni prišel
z njim v dotiko. Tako mu je po naročilu
poslala trdka Sušič na Visu dva sodčka
vina v vrednosti 72 K 63 h; trdka Nova-
kovič v Ljubljani mu je zaupala za 236 K

24 h vina in slivovko; župnik Nikola Žu-
gla iz Kringe mu je poslal tri sode vina,
vrednega 136 K 18 h. Naročeval je pa tudi
pivo. Tako je zastopnika trdke Dreher
na poslanem pivu opeharil za 205 K 50 h,
Auerjeve dediče v Ljubljani pa za 148 K
50 h, trdke Fischer v Beljaku za 91 K.
Obdolženec je hitro spravil pijačo s po-
sodo vred v denar, katerega je zase pri-
držal. Na prav slični način je opeharil
trdke Perdan in Ljubljani za poslane vži-
galice za 52 K 92 h, Antona Znidaršiča na
testeninah za 33 K 81 h, Maks Foček v
Kranju mu je poslal mila, vrednega 123 K
68 h. Končno se je dognalo, da je od trdke
Fürnberg v Iglavi prejel za 494 K 81 h
analfakturnega blaga, katerega ni pla-
čal. Pibernik v obče ne taji mu podtika-
nih sleparij in priznava, da je od skupila
prislepčenih reči nesel 1200 K v Ame-
riko, ker pa ni našel nam zaželenega uspe-
ha, se je vrnil v kratkem domov. Porot-
niki so bili za krivdorek obdolženca; so-
dišče ga je obsodilo na tri leta težke ječe.

ZEPPELINOVA NESREČA.

Friedrichshafen, 2. junija. Zrakoplov
»Zeppelin II.« so pri rekonstrukciji okraj-
šali za 35 metrov, naker je odplul proti
Friedrichshafnu. Aretirali so v Goppin-
gen nekega moža, ki je risal motore.

Stuttgart, 2. junija. Cesar Viljem je
brzojavil Zeppelinu, da je bil zelo razoča-
ran, ker ni priplul »Zeppelin II.« v Berol-
in. Pozval je Zeppelina, naj kmalu obišče
Berolin, ker je to dolžan berolinskemu
občinstvu. Zeppelin je cesarju takoj odgo-
voril, da ni brzojavil, da obišče Berolin in
da je moral kdo drugi odposlati brzojav-
ko, da pride v Berolin, kar je napravilo
veliko zmedo.

Ljubljanske novice.

lj 6. ob 6. Dne 6. junija ob 6 uri zve-
čer je pričetek velike ljudske veselice na
korist »Aljažvega Doma« v vseh prostori-
h »Uniona«. Vhod na veselilni prostor
bo le pri vrtnem vhodu. Opozarjamo ro-
doljubno občinstvo, da v velikem številu
pohiti na to veselico, na kateri bo pre-
skrbljeno za vsestransko zabavo.

lj Veikomesno. Hišo Kušarjevo v
Kolodvorskih ulicah, ki jo je kupil magi-
strat, podirajo zdaj že cel mesec. Delata
po dva, vrh tega pa počiva delo večkrat.
To je tako za tujski promet kvarno in go-
tovo silno slabo vpliva, kakor tudi v
zdravstvenem oziru ne odgovarja sodob-
nim načelom in menda tudi tozadevnim
predpisom ne. Kako pridejo sosedje do
tega, da že cel mesec morajo požirati
prah te podrtje?

lj Pešpolk št. 27 je danes odkorakal
na Rakek, kjer ostane do 18. junija. Pri
procesiji sv. Rečnega Telesa v Ljubljani
bodo nastopali domobranci, kar bo občin-
stvo gotovo veselilo.

lj Slovenska učna knjiga za po-
licijo. Naši sobotni notici o šolskih knjigah za
pouk ljubljanske policije izvemo iz zanes-
ljivega vira, da sestavlja policijski načel-
nik, svetnik Lauter, sam že dalj časa po-
sebno knjigo v slovenskem jeziku, ki bo-
de služila stražniško-šolskim namenom.

lj Jubilej mehikanskega veterana. Po-
možni uradnik mestnega stavbnega urada,
gospod Alojzij Benda, praznuje jutri
svojo sedemdesetletnico. V svoji mlado-
sti je najprej služil v avstrijski armadi,
potem pa je vstopil kot prostovoljec pod
zastavo cesarja Makska Po tragični smrti
vladarja mehikanskega se je vrnil v do-
movino ter znova oblekel avstrijsko vo-
jaško obleko. Gospod Benda se prav rad
in z mladinskih ognjem spominja dogod-
kov v daljnji Mehiki. Vrlemu veteranu:
Na mnoga leta!

lj Tujski promet v Ljubljani meseca
maja. Zadnji mesec je prišlo v Ljubljano
5226 tujcev, torej 706 več kakor meseca
aprila in 949 več nego lani meseca maja.
Nastanilo pa se je v hotelu »Union« 1164,
Slon 920, Lloyd 504, Cesar avstrijski 299,
Malič 265, Južni kolodvor 232, Ilirija 222,
Štrukelj 190, Bavarski dvor 108 in v osta-
lih gostinah in prenočiščih 1322 tujcev.

lj Aretovala je včeraj mestna policija
40letnega delavca Iv. Pibernika iz Loke
pri Kamniku, ker je bil zasledovan v poli-
cijski tiralnici zaradi hudodelstva težke
telesne poškodbe in 44letnega delavca Pe-
tra Rinka iz Cerkna na Primorskem, ki je
sumljiv hudodelstva tatvine. Obadva so
izročili deželnemu sodišču.

lj Iz žepa ukradena je bila predsinoč-
njim v cirkusu Zavata potniku Josipu Ši-
mencu zabeležna knjižica s tremi ban-
koveci po 20 K. V listnici je bila tudi legiti-
macija in otroška slika.

lj Povožil je včeraj v Kolodvorski
ulici hlapec Anton Bah, ko je peljal nalo-
žen voz z moko proti sv. Petra cesti pe-
kovskega pomočnika Jožefa Šusterja in
ga na desni rami težko telesno poškodo-
val. Šuster je bil prepeljan z rešilnim vo-
zom v deželno bolnišnico.

lj Nesreča. Včeraj dopoldne je peljal
Josip Zupančič, hlapec, s tovornim vozom
po Wolfovi ulici, kjer mu je pripeljal na-
sproti s samokolnico hlapec Anton Voj-
ska, kateri se je prvemu premalo izognil

in ga je le-ta z vozom pritisnil v prsa in
ga tako poškodoval, da so ga morali z re-
šilnim vozom prepeljati v deželno bolni-
šnico.

lj Umrti so: Bogomir Pirnat, pazni-
kov sin; Franja Boben, tesarjeva vdova,
57 let. Dragica Ravnikar, poštarjeva hči,
2 leti. Stanko Dražil, predstojnikov sin, 13
mes. Ivan Drašler, posestnikov sin, 5 let.
Ivan Potokar, posestnikov sin, 16 let. An-
tonija Kraje, kajzarjeva hči, 24 let. Ma-
rija Čelhar, posestnikova hči, 17 mesecev.

lj Slovenska Filharmonija koncert-
ira jutri v četrtek pod vodstvom g. kapel-
nika Friseka na vrtu hotela »Ilirija«. Za-
četek ob 8. uri zvečer. Vstop prost.

lj Prvi kinematograf »Pathé«, prej
»Edison«, Dunajska cesta št. 22 nasproti
kavarne »Evropa«. Spored od srede 2. do
petka 4. junija 1909: Janezka svalčica.
(Komično.) Bojazljivci pri zdravniku.
(Fantazija.) Za žensko. (Pretrsljiva dra-
ma v 21. slikah.) Mehika z okolico. (Po-
učna, po naravi posneta projekcija.) Opi-
ca na maškardi. Moderna umetnost.
(Jako komično.) Cene prostorov: I. pro-
stor 50 h, II. prostor 30 h, I. prostor otroci
30 h, II. prostor otroci in vojakci do nare-
dnika 20 h. Vsak četrtek in soboto od pol
3. do pol 6. predstave za učence po zni-
žani ceni: I. prostor 20 h, II. prostor 10 h.

Štajerske novice.

Š Sv. Lenart v Slovenskih goricah
mora pasti v nemško žrelo. Da pojde po-
nemčevanje hitreje od rok, postavi nemški
Schulverein Šentlenarčanom nemško šti-
rirazredno šolo, ki bo — kakor prorokuje
Malik — izmed najlepših in najmočnejših
branikov nemštva na nemškem potu na
jug, nepremagljiva nemška trdnjava — v
njej se srečno strneta nemška misel in go-
spodarska potreba. Za nemško šolo de-
luje poleg Schulvereina, ki je dal 30.000
kron zanj, poseben odbor, na čelu mu dr.
Zirngast. Izšel je poziv zahtevajoči, da naj-
daruje 14.000 nemških mož in žen vsaj po
kroni. Za št. ljem je prišel na vrsto Sv.
Lenart. Nemci napredujejo na vsej črti,
zato je nujno potrebno smoteno, narod-
noobrambno delo.

Š V Brežicah hoče »Schulverein« na-
mestu sedanje utrakvistične, popolnoma
nemško šolo.

Š Frankfurterice na c. kr. uradih. —
Burši napadli slovensko gospodično. Na
poslopu c. kr. državnega urada in dr-
žavnega pravdnštva v Celju
je visela te dni frankfurterica. — Burši v
Celju so brez poviada napadli neko slo-
vensko gospodično. Čast nemškim ju-
nakom.

Š Samoumor godbenika. V Dravo je
skočil pri Mariboru godbenik Vencel
Opel in utonil.

Š Nemci na Pohorju. 20. junija otvori
nemško planinsko društvo pri Sv. Bolan-
ku nad Mariborom 19 metrov visoki raz-
gledni stolp.

Š Lončarski mojstri v Gradcu so usta-
vili ves obrat. Pomočniki namreč stav-
kajo že od 19. maja, ker mojstri ne dovo-
lijo novih poviškov in izboljšanj pri pla-
čah. Mojstri so izjavili, da sedanje obrat-
ne in tržne razmere ne pripuščajo zahte-
vanih priboljškov ter so ustavili vsako
delo v svojih delavnicah.

Razne stvari.

Pogorela predilnica. Iz Hohenelbe po-
ročajo: Pogorela je predilnica Florian
Pilz in sinovi. Škoda znaša nad 400.000 K.

Norec usmrtil pet oseb. V vasi Argu-
fas na Španskem je neki norec zaklal na
cesti dva stara moža in tri žene. Le s te-
žavo so prijeli in odvedli norca v noriš-
nico.

Sitnosti s princem Jurjem. Srbski mi-
nister zunanjih zadev, dr. Milovanović, je
ponudil bivšemu prestolonasledniku Jurju
70.000 dinarjev, ako zapusti deželo. Princ
ne mara denarja in hoče ostati v deželi.
»Mali Žurnal« odločno zahteva, da se Ju-
rij odstrani.

Telefonska in brzojavna poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 2. junija. Proračunski odsek
razpravlja danes o naučnem ministrstvu.
Jutri se zbere plenum drž. zbora. Na vrsti
bo najprej nujni predlog dr. Šusteršiča o
ogrski agrarni banki za Bosno.

OGRSKI MINISTRSKI SVET.

Budimpešta, 2. junija. Weckerle se
je vrnil z Dunaja. Danes se vrši ogrski mi-
nistrski svet. Po posvetovanjih bodo poto-
vali ogrski ministri na Dunaj. Košut se
baje ne strinja s svojimi tovariši in noče
niti skupno z njimi potovati na Dunaj.

ZABRANJENA PREDSTAVA.

Trst, 2. junija. Včeraj so hoteli pred-
stavljati D. Annunijevo tragedijo »La
nave«. Policija je predstavo prepovedala.

ZDRAVJE KARDINALA KOPPA SE BOLJŠA.

Vratislava, 2. junija. Zdravje kardi-
nala Koppa se boljša in če ne nastanejo
komplicacije, je upanje, da še kardinal
ozdravi.

OBSODBA ZARADI ŠPIONSTVA.

Zagreb, 2. junija. Inženir Perišić iz
Splita je zaradi vohunstva v korist Italiji
obsojen na pet in pol leta težke ječe.

SESTANEK NEMŠKEGA IN RUSKEGA CESARJA.

Berolin, 2. junija. »Tagblatt« javlja,
da se nemški in ruski cesar sestaneta 17.
junija v Revalu ali v finskih vodah.

LAŠKE OPRAVICBE.

Rim, 2. junija. Oficijozna »Tribuna«
opravičuje govor predsednika zbornice
Marcora na nekem banketu, češ, da ni na-
migaval na Avstrijo, marveč le »splošno«
povdarjal potrebo oboroževanja. Besed o
»sumljivem, do vratu oboroženem sovra-
niku na vzhodni meji« da ni rabil.

OGLEDUŠKA AFERA V SRBIJI.

Belgrad, 2. junija. Kasacijsko sodišče
je razveljavilo razsodbo, po kateri je bilo
oproščenih več oseb, ki so bile obtožene
velezdaje. Oproščeni Avstrijec Müller je
zopet aretiran.

ČEDNE RAZMERE NA FRANCOSKEM.

Pariz, 2. junija. V Larzacu so re-
zervisti pri strelnih vajah napadli podčast-
nike in peli internacionalo. 12 so jih zaprli.

DVOJNA REVOLUCIJA.

Angères, 2. junija. Tu so rojalisti na-
pravili ob prihodu vojnega ministra de-
monstracijo, kličoč: Živel kralj!

SRBIJA SE OBOROŽUJE.

Belgrad, 2. junija. Vojno ministrstvo
je razpisalo ofert za 87.000 pušk in 80 mi-
ljonov patron. Nabavilo si bo tudi trdnjav-
ske topove.

ZEPPELINOV ZRAKOPLOV ZOPET POPRAVLJEN.

Manzell, 2. junija. Zeppelinov zrako-
plov se je vrnil sem ob 6. uri zjutraj. Po-
pravljen je bil včeraj ob 12. uri 40 min.
ponoči.

SULTANOVI OTROCI V JAVNIH LJUD- SKIH ŠOLAH.

Carigrad, 2. junija. Sultan je izdal ira-
de, po katerem bodo njegovi otroci obis-
kovali javne ljudske šole.

VELIKA VSTAJA KMETOV.

Madrid, 2. junija. V provinci bo iz-
bruhnila velika vstaja kmetov. Nad 200
tisoč kmetov se je organiziralo v zvezo
proti veleposestnikom in političnim avto-
kratom. Kmetje izjavljajo, da od svojih za-
htev ne odstopijo, da so pripravljeni na
boj na nož, če tudi po vzgledu »črne
roke«.

Rogaški Styria-vrelec

Zdravilna voda proti Zdravniško
oteklini v želodcu in priporočeni
Izborni krčm, Brighthovemu
vnetju ledvic, katarom
zdravilni v grlu in krhlju, v želodcu
učinki! M 1538 in črevih, diatezi, zaprtju,
bolezni na jetrih itd., itd.

WITA
Najčistejši Natron-vrelec
glavna razpošiljatelj:
851 10-1 DUNAJ I.
S. Ungar jr. Jasomirgöstr. 4.

Suveren. olajšev. sredstvo proti vodni kislini,
trganju, diabetes, žledčnemu in črevesnemu ka-
taru, gorečici itd. Dobiva se po vseh lekarnah in
trgovinah min. voda.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 1. junija.

Pšenica za oktober	13.40
Rž za oktober 1. 1909.	10.28
Oves za oktober	7.60
Koruza za juni 1909	7.90
maj 1910	7.12
Efektiv:	

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm.

Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Požarica v 24 urah v milij. °C
1 9. zveč.	735.7	18.3	brezvetr.	jasno	
2 7. zjutr.	36.2	13.7	sl. jvzh.		0.0
3 2. pop	34.9	8.4	sr. jzahn.		
Srednja večerinja temp. 18.9°, norm. 16.1°					

Delaven, mlad

trgovec išče kapitalista

ali večjo trgovsko hišo v svrhu
ustanovitve trgovine v mestu
na Spod. Štajerskem. Hiša na
ugodnem prostoru je na razpolago.
Naslov pri upravi »Slovenca«.

Podružnice

Spljet, Celovec

in Trst

Delniška glavica
K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter je obrestuje po čistih $4\frac{1}{2}\%$

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev in po dnevnem kurzu.

Podružnice

Spljet, Celovec

in Trst

Rezervni fond

K 300.000.

Spominjajte se z darovi „Rokodelskega Doma“ v Ljubljani!

Razpis.

Služba

občinskega redarja

na Jesenicah, se razpisuje z mesečno plačo 96 K in prosto obleko. Nastop službe takoj.

Županstvo Jesenice

dne 31. maja 1909.

1537 2-1

Občinski gerent: A. Čebulj.

Ključavničarska delavnica

edina v okraju, občeznana, z vso opravo, orodjem in dvema vajencema, se odda takoj v najem. Več se izve ustno ali pismeno pri ključavničarskem mojstru v Loki pri Črnomlju (Belokrajina). 1533 3-1

Lov v najem.

Dne 15. junija letos ob 9. uri dopoldne se bo pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Ljubljani potom ustne obravnave oddajal lov občine Podgorica pri Sv. Jakobu ob Savi. Lovišče v najboljšem stanju. Leta 1907 se je n. pr. v enem dnevu ustrelilo 70 zajcev in 10 srn.

Županstvo Podgorica, 29. maja 1909.

Andrej Paternoster
župan.

1513 3-1

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko za prava Puch-kolesa:

„Specijal“ Puch-kolesa K 150.—

„Curier“ kolesa „ 115.—

Najboljše pneumatike Reithoffer-jeve. — Najnovejši

527 šivalni stroji od K 66.— naprej. (1)

Za prekupevalce ista cena, kakor v tovarni!

Ker prodajam brez potnikov, vsled tega vse blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Z odličnim spoštovanjem

FR. ČUDEN

urur in trgovec v Ljubljani.

Za slikarska dela se vljudno priporoča

Ant. Petek, Sv. Petra nasip 37, v Ljubljani.

Vzorci za cerkveno slikarstvo se na zahtevo sproti izgotavljajo. Cene zmerne! Postrežba solidna!

Krasno

pomladansko zalogo
modnega blaga za
gospode in dame
:: priporoču ::

Engelbert Skušek

Ljubljana, Mestni trg 19

Velika zaloga raznih 2267
slovenskih plošč in gramofonov

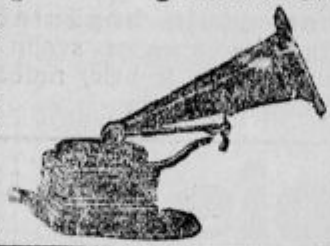
ceniki od gramofonov in plošč na razpolago.

Fr. P. Zajec

urur in optikar

Ljubljana,

Starl trg, št. 28.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, dolenska železn. postaja Straža-Toplice.

Okratov vrelec 38° C. Voda za pijačo in kopanje. Izredno uspešno proti trganju, revmi, išias, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim, Velike kopeli, separatna kopališča in močvirna kopališča. Bogato urejene sobe za tuje, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdov bogata okolica. Dobro in cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. Prospekti in pojasnila daje brezplačno

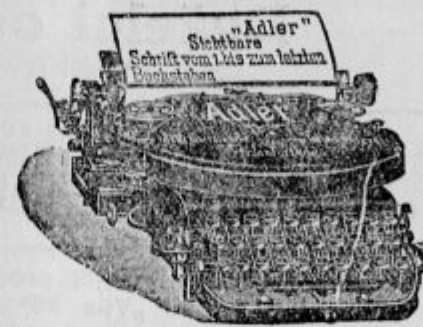
896 12-1 zdraviliška uprava.

Edina zaloga izvirnih Ameriških čevljev

Avstr.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani.

Poleg kavarne „pri Slonu“. Pazite natančno na firmo.

2825 26-

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:

Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezenje poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi :
pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko.

Arondirano posestvo

ob štajersko-kranjski meji, obstoječe iz približno 50 oralov travnikov in njiv ter iz 50 oralov mešanega zaraščenega gozda, se proda oziroma zamenja s posestvom na Kranjskem v vrednosti približno 40.000 K. Doplačilo se eventuelno vknjiži. Na tem posestvu se redi lahko do 35 glav živine. Poizvedbe v pisarni Peter Mateliča, Miklošičeva cesta št. 10, Ljubljana.

1424 3-1

Šest prav lepih krav

mlekaric, pingaver, z dvema teletoma, ima na prodaj Ivan Krst. Trpin, župnik v Mošnjah.

1518 3-1

Se nekaj vinskih sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa, prav dobro ohranjenih in močnih v obsegu 150, 600, 700, 800, 900, 1400, 1500, 1600 do 5000 odda po primerni ceni tvrdka M. Rosner in drug, veležgarnja sadja, Ljubljana, poleg Koslerjeve pivovarne. 295 156-9

:: Marija Sattner ::

Ljubljana, Dunajska cesta 10, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča prečistiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezanju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje starih paramentov

::: tudi zadovoljno prevzame. :::

52

Daje po

$4\frac{1}{2}\%$

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih od 1. julija 1909 obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vložnih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predurjeno na osebni kredit, vračljive v $7\frac{1}{2}$ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice.

Dr. Fr. Dolšak I. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan I. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik I. r.,
podpredsednik.

Opomba: Vsled splošnega padanja obrestne mere določilo je ravnanje hranilnih vlogam obrestno mero pričenši od 1. julija 1909 na $4\frac{1}{2}\%$, o čemur se dosedanjim vlagateljem obvešča po smislu § 2. določil glede hranilnih vlog.

Ustanovljena
leta 1854.

Prva domača slovenska plovarna

Telefon
št. 210.**G. AUER-jevih dedičev**

Ljubljana, Wolfove ulice šte. 12, Ljubljana

2549 52-2

Priporoča javnemu občinstvu in spošto-
vanim gostilničarjem svoje izborno**marčno pivo** v sodcih in
steklenicahZa šport
in promet.**Zaloga koles**Puch, (Styria), Globus,
Regent in drugih svetovnih
znanih ter posameznih delov.Izposojevanje koles
prejem koles za emuliranje,
poniklanje ter popravila:
solidno in ceno.**Karol Čamernik**

Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

Štev. 292/pr.

Magister pharmaciae.

1531 3-1

V svrhu vodstva lekarne v deželni bolnici v Ljubljani se ima namestiti magister
pharmaciae z letno plačo 3000 K poleg prostega stanovanja, proste kurjave in svečave. Name-
stitev bo za enkrat začasna, pri zadovoljivem službovanju bo pa deželni odbor po preteku enega
leta deželnemu zboru predlagal, da se to mesto kot definitivno ustanovi.Prosilci za razpisano mesto morajo dokazati, da so avstrijski državljani, da so za samo-
stojno vodstvo kake lekarne opravičeni in da so veščji slovenskega kot nemškega jezika.
S potrebnimi dokazili opremljene prošnje je**do 22. junija 1909**

pri podpisnem uradu vložiti.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 7. maja 1909.

Nova enonadstropna hiša(vila) v Ljubljani, z idilično in mirno lego ter
lepim vrtom se pod ugodnimi pogoji proda.
Pismena vprašanja pod šifro „Vila 36“ na
upravnishvo „Slovenca“.

1453 8-1

Gospodarsko društvo

v Bermu p. Pazin, Istra

posreduje brezplačno pri pro-
daji vina svojih udov. Cena je
nizka. Vino je bele, rdeče in črne boje;
kakovost izborna.

362 (3)

Razpis.

1524 3-1

Za zgradbo prizidka šoli in popravila starega šolskega poslopja v Bukovju
na 18463/69 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.
Dela so proračunjena in sicer:

Zidarska dela na	K 9905:20
tesarska	2293:66
mizarska	2006:96
kovaško-ključavničarska dela na	902:50
kleparska dela na	240:13
slikarska in pleskarska dela na	670:90
steklarska dela na	316:24
pečarska dela na	1068:—
šolska oprava na	776:—
kamnoseška dela na	284:10

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih
na enotne cene proračuna naj se predlože do**10. junija t. l. ob 12. uri opoldne**

pri podpisnem krajnem šolskem svetu.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečateni
z nadpisom:

„Ponudba za prevzete zgradbe in popravila starega šolskega poslopja v Bukovju.“

Ponudbi mora biti dodana izredna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej
vsebin in da se jim brezpogojno vkloni.Kot vadij je dodati 10% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vredno-
stnih papirjihKrajni šolski svet si pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene.
Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri krajnem šolskem svetu v Bukovju.**Krajni šolski svet v Bukovju pri Postojni.**

dne 25. maja 1909.

Letoviscarji pozor!**V Kamniku, zdravilišče in letovišče**na Kranjskem z zelo zdravim zrakom
in prijetno lego z miznim in gorkim
kopališčem, kjer se nahaja krasni
park za šetališče z lepimi izleti v
okolici, na Kamniško sedlo in k roman-
tičnem izviru Bistrice se nahajajo**dve elegantno meblirani sobi**s pristransko sobo, kuhinjo z
vodovodom in verando v bližini
farne cerkve, na oddajo za le-
tošnje sezono. Stanovanje je brez
vsakih strank popolnoma zasebno.
Zelo primerno je vsled miru za pre-
častito duhovščino ali za kako miro-
ljubno zakonsko dvojico. Poizve se
pri Jankotu Eržen v Kamniku.

1522 3-1

Celo leto odprte.

Varaždinske TopliceOdlikovana z veliko zlato kolajno in častnim znakom na mednarodni zdravniški razstavi,
Dunaj 1903 in Milenški razstavi, Budimpešta 1906 itd. itd. 1506 5-1**Železniška postaja Zagorske železnice!**

Staroznane žveplene toplice na Hrvaškem.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Analiza dvornega svetnika prof. dr. Ludwig v letu 1904:
18° Celzija vroče vrele, žvepleno močvirje neuporabnega učinka
pri revmi mišic in v čenkih, bolečine v čenku, vneti in
zmenjeni kosti, protinu, nevralgiji kakor Ischias itd., ženskih
bolezni, kožnih in skrivnih boleznih, kroničnem obolenju ledvic,
katarh v mehurju, škrofulozni, rahiti, zastrupljenju s svincom
in zastrupljenju z živim srebrom itd. Zdravljenje s pitjem:
pri boleznih grla, prsi, jetri, želodca, čreves, hemoridij itd.
Elektriciteta, masaže. Zdravilišče z vsemi komforti. Popolnoma
dodelan zdrav hotel s krasnimi sobami v prepleti legi z moderno
opravo, prvovrstna kopališča v hiši, dvigalo, električna razsvet-
ljava, elegantne čitalnice, restavracija, kavarna itd., solne ko-
peli, zdravljenje z mizlo vodo, s pršno kopeljo po Kneippu.
Krasen velik park, stalna vojska zdravilišča godba. Posebni
vozovi pri naprej naročilu pri kopališkem oskrbnishvu, pošta,
telegraf in telefon. Kopališki zdravnik dr. J. Matkovič.

Prospekte razpošilja zastoj in poštnine prosto

oskrbnishvo kopališča.

Pristni
panama klobuk K 4.- ceneje.

Prej je stal K 10.— sedaj K 6.—.

Ljubljana, Mestni trg 5.

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.**MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA**
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Moravski Zim-
berg, Mödling, Novi Jičin, Plzen, Praga, Liberce, Cvitava.**NAKUP IN PRODAJA**
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev.
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Prvi kranjski pogrebni zavod

Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 10.

Ustanovljen leta 1868. Telefon šte. 97.

FR. DOBERLET

Prevzamejo se pogrebi, prevažanje
z vozovi in po železnici in oskr-
bujejo se tudi pogrebov se tleče stvari
v Ljubljani po najnižjih cenah.

Imitovane kovinske karte lastnega izdelka.
Velika zaloga, kovinskih karte v vseh velikostih
s primerno orodje. Oskrbujejo se vozovi in tudi
svetilni vozovi s parnimi trakovi z napi-
som in brez napisa. 1047 13-1

Nizko pod tovarniško ceno

prodajam radi ogromne zaloge letnih oblek za
gospode, dečke in otroke.

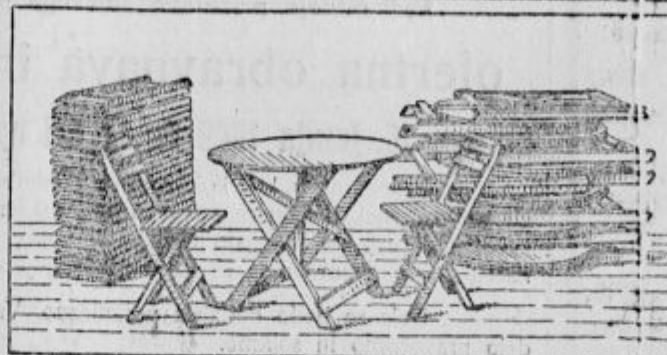
Istotako najnovejšo konfekcijo za dame in
deklince.

O. BERNATTOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5.

Modna trgovina za gospode B. Magdič
Ljubljana, hotel pri Maliču priporoča
klobuke, slamnike, čepice, srajce in kravate v najnovejših oblikah in
najlepši izbiri; nadalje: vse športne predmete za hribolazce, kolesarje,
lovce, tenis, sokole, itd. Narodne znake in zastave.

NOVO! 90% manj prostora potrebujejo patentovane

:: „KOLUMBUS“ ::

skladne mize in skladni stoli

ki jih izdeluje in zalaga parna to-
varna lesnih izdelkov

Fr. Burger, Sp. Šiška.

Novo slovensko podjetje!

P. n. trgovcem in cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril novo obrt, in sicer

„Prvo in edino jugoslov. izdelovanje zavratnic“.

Izdelujem in imam v zalogi najmoderneje zavratnice vseh kakovosti, izdelujem pa
tudi po naročilu in po izbiri načina in blaga. — Ker se mi je posrečilo za vodstvo
novega podjetja pridobiti najboljše strokovne moči iz Dunaja, mi je omogočeno
v vsakem oziru postreči

**z dobrim in solidnim izdelkom
po konkurenčnih cenah.**

Nadeja se, da bodo p. n. slovenski trgovci in občinstvo podpirali novo industrijsko
podjetje, se priporoča za obila naročila

„Prvo in edino jugoslovansko izdelovanje zavratnic“
T. Mlekuz, Ljubljana, Privoz št. 3.

HOTEL ŠTEMARJE, ŠKOFJA LOKA.

Slavnemu občinstvu in vsem p. n. izletnikom naznanjam, da sem
otvoril dne 15. maja t. l., popolnoma na novo urejen

hotel Štemarje v Škofji Loki

ki ima 14 lepo novourejenih sob. — Slavnemu občinstvu je vedno na razpolago
zanesljiva, izvrstna in pristna pijača, dvakrat na teden sveže ribe, topla in mrzla
jedila. Zraven je tudi krasen senčnat vrt in kopel. Zelo pripravno za letovišče.
Na razpolago je tudi poseben voz k vsakemu vlakcu. Postrežba točna, cene
zmerne. — Za mnogobrojni obisk se najljubšeje priporoča

Z velespoštovanjem **FRAN ROŽIČ**
bivši gostilničar v kolodvorski
restavraciji v Kranju.

1357 (1)

Termalno in močvirno kopališče STUBIČKE TOPLICE, HRVAŠKO

Postaja Zahok in postajališče Zagorske železnice „Stubičke Toplice“.

Sezona od 1. maja do 30. oktobra.

Termalni vreli 53°C toplote in močvirne kopelji so prav posebno primerni proti trganju,
revmatizmu, ischiji, dalje ženskim boleznim, kroničnim katarom, ekzudatom, nervoznosti,
kožnim boleznim, ter tudi za rekovalescente. — Najboljša uporaba studenskega blata, po-
dobno francovskemu močvirju. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Krasen gozdni
park, najlepša okolica. Najceneja brezkonkurenčna prav dobra prehrana in bivališče.

Zdravljenje s svetlobo.

Sobe od K 1.— nadalje. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava v Stubičkih Toplicah,
Hrvatsko. Pošta Zabok, brzojavna postaja Stubica. Interurbanska telefonska postaja.

1049 1

Nova slovenska trgovina Lenasi & Gerkmann, Ljubljana

priporoča za pomlad in poletje vsakovrstno sukneno, volneno in platneno blago.
Solidne cene in točna postrežba.

3490 (26-6)

Prvi kinematograf Pathé

Prej „EDISON“. DUNAJSKA CESTA. Nasproti
kavarne „Evropa“

Vsako soboto in sredo nov program!

Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Cene prostorom: I. prostor 60 v., II. prostor 40 v., I. pro-
stor otroci 40 v., II. prostor otroci in
vojaki do narednika 20 v.

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure pred-
stave po znižani ceni. I. prostor 20 v., II. 10 v.

Slike se dobivajo samo iz prve svet. pariške tvor. Pathe Frères.

Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: „Salvator“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavracija „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

Letošnja huda zima je pokazala, da presega glede trpežnosti vsako drugo opeko

Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo

Patentirano v 30. državah.

V veliki zalogi jo ima edini izdelovatelj za
slovenske dežele

Ivan Jelačin na Glincah pri Ljubljani.

Ravnotam se dobi tudi navadna cementna opeka brez zareze v najboljši kakovosti. — Vprašanja je nasloviti na:
Ivan Jelačin v Ljubljani.

1296 8-1

Dež. lekarna pri „Mariji pomagaj“

M. Leustek

Ljubljana, Resljeva c. 1

zraven cesarja Franc Jožefovega jubila. mesto
priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj
pripravno pristno, čisto in sveže

Dorševo med. ribje olje ugod. c. kusa,
lahkopnebav-
ljivo. Mala steklenica 1 K., večja 2 K.

Nadalje zaradi svojega izbor. učinka: mamo

Tanno - chinin tinktura za lase,
katera okrepuje lasišče in preprečuje izpa-
danje las. — Cena steklenici z rabilniko na-
vodom 1 K. 2700

Slovita Melusine ustna in zobna
voda deluje izborno proti zobobolu in gni-
lobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K.

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil, ka-
tera se priporočajo po raznih časopisih in cenik-
lih. **Med. Cognac, Malaga, rumi itd.**
razpošilja po pošti vsak dan dvaltrot.

Absolutno ognjevarne
blagajne

jekleno-oklopne blagajne in ka-
sete ponudi starorenomljana to-
varna za blagajne

Jan. Lange

Dunaj, XVIII/1, Währinger Gürtel št. 7.

Telefon 21485. 3157 26-9 Ceniki zastoj.

Dobavitelj domačih hranilnic.

Razglas.

Radi oddaje prizidave šolskega poslopja v Domžalah razpiše se tem potom

ofertna obravnava in zmanjševalna dražba

na dan 16. junija 1909 ob 12. uri opoldan v občinski pisarni v Domžalah.

Pisemenim, z 1 K kolekovanim ponudbam naj se priloži 10% varščine stroškov onega dela ali pa vseh del, na katere se ponudba glasi ter se ima ponudilo zapisati s številkami in besedami kakor tudi naj iste obsegajo izrečno opombo, da so dotičnemu oferentu vsi pogoji, stroškovnik in načrti dobro znani in da se istim brezpogojno podvrže.

Dela se bodo oddajala posamezno. Vsak podjetnik se mora zavezati, da bo izvršil svoje delo pravočasno in solidno.

Stavbena dela so naslednje proračunjena:

1. Dninarska in zidarska dela	K 18.294.43
2. Kamnoseška dela	2484.32
3. Tesarska dela	6.098.59
4. Mizarska dela	2638.—
5. Ključavničarska dela	3242.06
6. Kleparska in krovška dela	2554.89
7. Steklarska dela	451.86
8. Pleskarska dela	412.59
9. Lončarska dela	1349.15
10. Šolska oprava	3770.—

Skupna svota . . . K 41.295.89

Take ponudbe se bodo sprejemale pri krajnem šolskem svetu v Domžalah le do dneva obravnave, na poznejše došle ponudbe se sploh ne bo oziralo. Ponudbe se bodo rešile v osmih dneh. Navedene dele stavbenega elaborata in stavbene pogoje si vsakdo lahko ogleda v navadnih urah pri podpisani oblasti.

Krajni šolski svet kot stavbeni odbor si pridrži pravico oddati delo le zanesljivim mojstrom in podjetnikom.

Krajni šolski svet v Domžalah

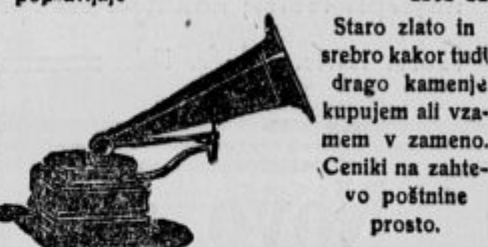
dne 24. maja 1909.

Ured Milko Krapeš Gramo-
fonil

urur, Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Priporočam svojo zalogo **zlatih, sreb. tula**
nikel. žepnih in različnih stenskih ur,
vsake vrste **budilk, zlato verižice, pr-**
stane, uhane, bisere z dragulji. Sre-
brno in iz kineškega srebra orodje.

Gramofone in najnovejše slovenske plo-
šče od K 3 naprej. Vsi tu
navedeni predmeti se točno in po nizki ceni
popravljajo 2393 36

Staro zlato in
srebro kakor tudi
drago kamenje
kupujem ali vza-
mem v zameno.
Ceniki na zahte-
vo poštne
prosto.

Razprodaja posestva!

Dne 3. in 4. junija se vrši na Malem Do-
brempolju št. 1 pri Brezju na Gorenjskem
razprodaja večjega posestva. Prodajalo se bo:

poslopja, zemljišča, živina, krma in vse
gospodarsko orodje.

Plača se kupnina za poslopja in zemljišča v
štirih obrokih. 1491 2-1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Wallace-Podravski. **Ben-Hur.** Roman iz
časov Kristusovih. Vez. K 4.50.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: Znamenje štirih. Londonska po-
vest. K —60.
2. zvezek: Dostál, Darovana. Zgodovinska
povest iz dobe slovanskih apostolov.
K —60.
3. zvezek: Sienkiewicz, Jernač Zmagovalec.
Povest. — Adilteiner, med plazovi. K —60.
4. zvezek: Detela dr., Malo življenje. Povest.
K 1.—, vez. v platno K 1.60.
5. zvezek: Zadnje tmečka vojska. Zgodo-
vinska povest iz leta 1573. K 1.60, v platno
vez. K 2.60.
6. zvezek: Finžgar, Gozdarjev sin. Povest.
K —20.
7. zvezek: Detela dr., Prihajač. Povest.
K —90, vez. v platno K 1.70.
8. zvezek: Pasjeglavci. Zgodovinska povest
iz Kristusove legende. K 2.20, vezana v
platno K 3.20.

Spillmanove povesti:

1. zvezek: Ljubite svoje sovražnike! Povest
iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji.
II. natis. K —40, karton K —60.
2. zvezek: Maron, krščanski deček iz Liba-
noma. Povest iz časov zadnjega veli-
kega preganjanja po Druzih. K —40,
karton K —60.
3. zvezek: Marijina otroka. Povest iz kav-
kaskih gor. K —40, karton K —60.
4. zvezek: Praški Judek. Povest. II. natis.
K —40, karton K —60.
5. zvezek: Ujetnik morskoga roparja. Po-
vest. K —40, karton K —60.
6. zvezek: Arumugam, sin indijskega kneza.
Povest. K —40, karton K —60.
7. zvezek: Sultanovi sužnji. Carigradska po-
vest. K —60, karton K —80.
8. zvezek: Tri indijske povesti. K —60,
karton K —80.
9. zvezek: Kraljičin nečak. Zgodovinska po-
vest iz japonskih misijonov. K —60,
karton K —90.
10. zvezek: Zvesti sin. Povest za vlado Ak-
barja Velikega. K —40, karton K —60.
11. zvezek: Rdeča in bela vrtnica. K —40,
karton K 60.
12. zvezek: Korejska brata. Črtica iz misi-
jonov v Koreji. K —60, karton K —80.
13. zvezek: Boj in zmaga. Povest iz Anama.
K —60, karton K —80.

14. zvezek: Prisega huronskega glavarja. Po-
vest iz starejših misijonske zgodovine ka-
nadske. K —60, karton K —80.
15. zvezek: Angel sužnjev. Brazilska povest.
K —40, karton K —60.
16. zvezek: Zlatokopi. Povest iz misijonskega
potovanja po Alaski. K —60, kart. K —80.
17. zvezek: Prvi med Indijanci ali vožnja v
Nikaraguo. K —60, karton K —80.

Jurčičevi zbrani spisi:

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar.
Povest iz 15. stoletja domače zgodovine.
II. Spomini na deda. Pravljice in povesti
iz slovenskega naroda. III. Jesensko noč
med slovenskimi polharji. Črtice iz živ-
ljenja našega naroda. — IV. Spomini
starega Slovence ali črtice iz mojega
življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij
Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovs-
ke reformacije. — III. Dva prijatelja. —
IV. Vrbani Smukova ženitev. Humoriistična
povest iz narodnega življenja. — V. Golida.
Povest po resnični dogodbi. — IV. Koz-
lovška sodba v Višnji Gori. Lepa povest
iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega
življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad
Rojnice. Povest za slovensko ljudstvo. —
III. Klosterski zolnir. Izvirna povest iz
18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična
povest.
5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna
zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II.
Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmet-
skega cesarja. Povest iz 16. stoletja. —
IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Po-
vest. — VI. V vojni krajini. Povest.
6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pra-
vica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz
našega mestnega življenja. — IV. Bojim
se te. Zgodovinska povest. — V. Pona-
rejeni bankovci. Povest iz domačega živ-
ljenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter
pokoro delal, ker je krompir kradel. —
VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.
9. zvezek: I. Doktor Zober. Izviran roman.
— II. Med dvema stoloma. Izviran roman.
11. zvezek: I. Tugomer. Tragedija. — II. Be-
rite Novice! Vesela igra. — III. Veronika
Dosenika. Tragedija. — IV. Pripovedne
pesmi.
Cena: broš. a K 1.20, eleg. vez. a K 2.—.

Andrejčkovega Jožeta spisi:

1. zvezek: Črtice iz življenja na kmetih. 30 v.
 2. zvezek: Matevž Klander. — Spiritus fa-
miliaris. — Zgodovina motniškega polja.
— Gregelj Koščenina. 30 v.
 3. zvezek: Amerika, ali povsod dobro —
doma najbolje. 30 v.
 4. zvezek: Popotni listi. — Cesar Jožef v
Krašnji. — Nočni sprehod. — Popotniki
v arabski puščavi. — Spomin na Dub-
rovnik. — Damberski zvon. 90 v.
 5. zvezek: Žalost in veselje. 30 v.
 6. zvezek: Nekaj iz ruske zgodovine. — Voj-
niška republika zaporoških kozakov. 30 v.
 7. zvezek: Božja kazen. — Plavec na Savini.
— Čudovita zmaga. 30 v.
 8. zvezek: Emanek, lovčev sin. — Berač. 30 v.
- Gregorčič, Poezije.**
— Isto, II. K 2.—, vez. K 3.20.
— Isto, III. K 2.—, vez. K 4.—.
— Isto, IV. K 2.70, vez. K 3.20.
- Kocijančič-Svave, Podučne povesti.** 80 v.
— 26 povesti za mlade ljudi. V bohoričici
tiskano. 40 v.
- Kočevar, Milinarjev Janez.** Slovenski junak
ali uplemenitba Teharčanov. Povest. 80 v.
- Cigler, Deteljača ali življenje treh kranjskih**
bratov francoskih vojakov. K —60.
- Kortonica, koroška deklica.** Povest. K —60.
- Kržič, Angeljček, otrokom prijatelj, učitelj**
in voditelj. Tečaj II. — XV. kart. a K —80.
- Vrtec.** Časopis s podobami za slovensko
mladino. Letniki 95, 96, 97, 05, 06, 07,
kart. a K 4.
- Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov**
krščanstva. I. — III. del a 60 v., kart. 80 v.
- Nedolžnim srcem.** Pesmi s slikami, vez.
K 1.45, kart. K 1.20.
- Sveta Germana, izgled krščanske potrpež-**
ljivosti. 20 vinarjev.
- Šmid Kristof, Roza Jelodvorska.** Lepa po-
vest za mladino. S 6 podobami, vez. 2 K.
- Mladi samotar.** Povest, 30 v., kart. 50 v.
- Timotej in Filemon.** Povest krščanskih
dvojčkov, 40 v., kart. 60 v.
- Nedolžnost, preganjanje in poveljčana.** Po-
vest. 60 v.
- Evstahij.** Povest. 40 v., kart. 60 v.
- Genovefa.** Povest iz starih časov. 40 v.,
kart. 60 v.
- Genovefa.** Povest. (Silvester) 40 v.
- Dve povesti: Golobček, Kanarček.** 30 v.,
kart. 50 v.
- 100 majhnih pripovedek za mladino.** ve-
zana 80 v.

- Cvetina Borogradska. Povest. 80 v.
- Tomšič, Vrtec.** Časopis s podobami za slo-
vensko mladino. Letniki 1889, 1890, kart.
a K 4.—.
- Zakrajšek, Ogljenica ali hudobija in nedolž-**
nost. Povest. 60 v., kart. 80 v.
- Malavašič F., Oče naš.** Povest za mladino
in ljudstvo. K 1.70.
- Mati božja dobrega sveta** ali bratovska
ljubezen. Povest iz časov turških bojev
koncem XVI. stoletja. 80 v.
- Slovenski A. B. C.** v koloriranih podobah
s pesmicami. Priporočljiva knjiga otrokom
v zabavo in za početni nauk v branju.
80 v., trdo vez. K 1.20.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: Bourget. Razporoka. Roman. K2—,
vez. K 3.—.
2. zvezek: Turgenjev, Stepni kralj Lear. Po-
vest. — Stepnjak, Hiša ob Volgi. K 1.20,
vez. K 2.20.
3. zvezek: Prus (Alex. Glowacki), Straža. Po-
vest. K 2.40, vez. K 3.40.
4. zvezek: Ponižani in razžaljeni. Roman. Bro-
sirano K 3.—, vez. K 4.20.
5. zvezek: Sevcenko-Abram. Kobzar. Izbrane
lirične in pripovedne pesmi z zgodovinskim
uvodom Ukrajine in pesnikovim življenj-
pisom. Broš. K 2.40, vez. K 3.60.
6. zvezek: Cuampol-Levstik, Mož Simone.
Broš. K 1.90, vez. K 3.—.
7. zvezek: Sevcenko-Abram, Kobzar II. del
Hajdamaki. Poem z zgodovinskim uvodom
o Hajdamaščini. Broš. K 1.50.
6. in 7. zvezek skupno broš. K 3.40, vez. K 4.50.
- Sienkiewicz, Potop.** Zgodovinski roman.
I. in II. del. Broš. K 6.40, vez. K 9.20.
- Krizarji. Zgodovinski roman v štirih delih.
Broš. K 5.20, vez. K 7.30.
- Z ognjem in mečem. Historičen roman,
4 deli. Broš. K 4.50, vez. K 6.50.
- Rodbina Polaneskih. Roman, 3 zvezki.
Broš. K 10.—, vez. v 2 zv. K 12.60.
- Mali vitez, Pan Volodjevski. Zgodovinski
roman, 3 zvezki. Broš. K 7.—, vez. K 8.40.
- Medved, Poezije.** I. del. Broš. K 3.80, ve-
zano K 5.—.
- II. del. Broš. K 4.—, elegant. vez. K 5.40.
- Sardenko Silvin, Roma.** Poezije. Broš. K 2.—,
elegantno vez. K 3.20.
- V mladem jutru. Poezije. Broš. K 1.50,
vez. K 2.20.
- Prešerna Franceta.** Poezije. Uredil L. Pintar.
Broš. K 1.—, vez. K 1.40.